

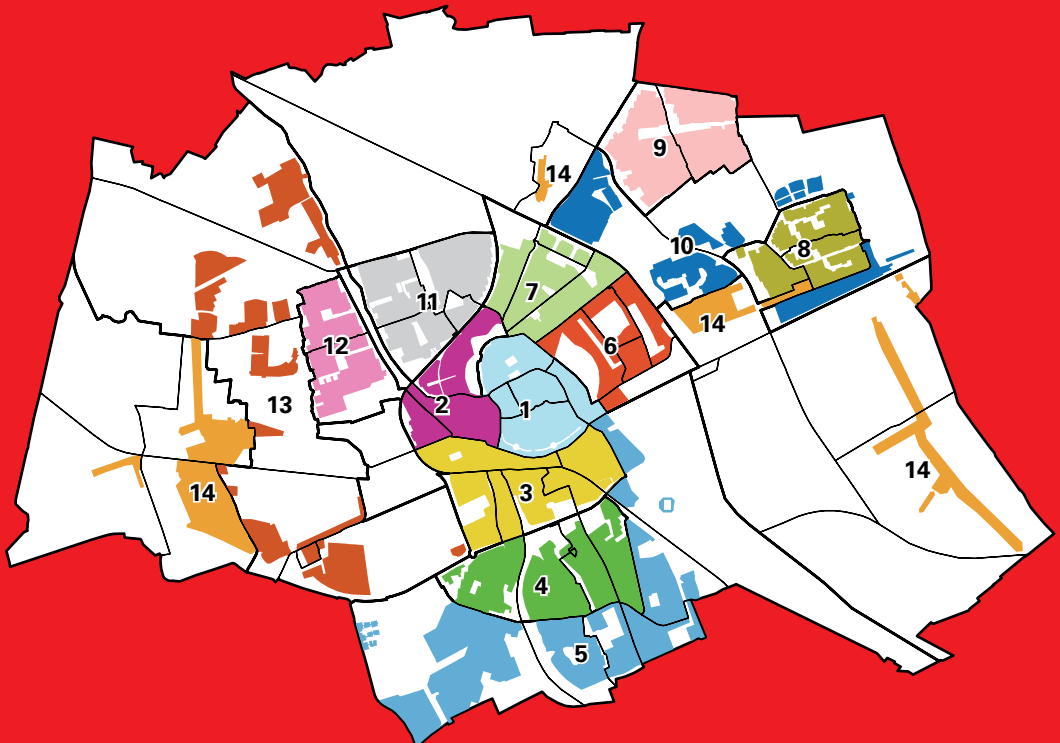
jong in stad en wijken
jeugdpeiling 2010

Gemeente
Groningen

stad.

aantal jongeren
van 9-17 jaar

1	Centrum	306
2	Oranjewijk/Schilderswijk	672
3	Oud Zuid	474
4	Nieuw-zuid corporatief	771
5	Nieuw-zuid particulier	1629
6	Oosterparkwijk	404
7	Korrewegwijk/De Hoogte	667
8	Lewenborg	999
9	Beijum	1626
10	Nieuw-oost	1197
11	Paddepoel	1098
12	Vinkhuizen	918
13	Nieuw-west	1309
14	Hoogkerk/de dorpen	1034

Jong in Stad en wijken
Jeugdpeiling 2010

Jong in Stad en wijken

Jeugdpeiling 2010

Erik van der Werff
Mayan van Teerns

Onderzoek en Statistiek Groningen, oktober 2010

Onderzoek en Statistiek Groningen heeft als kernactiviteiten instrumentontwikkeling voor en uitvoering van beleidsgericht onderzoek, het toegankelijk maken van grote hoeveelheden data uit verschillende bronnen, gegevensanalyse, projectevaluatie en dienstverlening bij overheidsmarketing.

Beste lezer,

Voor u ligt de Jeugdpeiling 2010. De peiling levert een schat aan informatie over de situatie waarin de jongeren in onze stad verkeren. Wat is er aan de hand? Welke maatregelen hebben succes gehad? Wat leverde ondanks alle goede bedoelingen niet op wat we ervan verwachtten? Na het lezen van de Jeugdpeiling bent u op de hoogte van de leefwereld van de jongeren anno 2010.

Groningen is een jeugdige stad, ruim 35 procent van de inwoners zit in de leeftijdsgroep van 0 tot en met 24 jaar. Dat is een grote groep Stadgers. Groningen wil voor die jongeren één van de aantrekkelijkste steden van Nederland zijn. Een stad waar het goed opgroeien is en jongeren volop kansen krijgen hun talenten te ontplooien. Daarom is het van belang dat we weten hoe het er met de jongeren in onze stad voorstaat. Ook hier geldt: meten is weten.

Het nieuwe college van Burgemeester en Wethouders vindt het heel erg belangrijk dat jongeren alle kansen krijgen om hun talenten te ontwikkelen. Belemmeringen moeten daarom zo veel mogelijk worden weggenomen. Ons integraal jeugdbeleid is daarop gericht. We willen zorgen voor voldoende en goede jeugdvoorzieningen, ondersteuning van ouders, goed onderwijs in goede en veilige schoolgebouwen en voor voldoende speelruimte in de eigen buurt. Daar waar nodig bieden we opvoedingsondersteuning.

In een kennisstad als Groningen willen we geen talent onbenut laten. In het bijzonder geldt dat voor jongeren. We willen dat jongeren op die school terecht komen waar ze ambities en toekomstdromen waar kunnen maken. Samen met de onderwijsinstellingen willen we schooluitval zo veel mogelijk voorkomen. Leerachterstanden moeten zo veel mogelijk weggewerkt worden.

Ik ben me ervan bewust dat de gemeente Groningen dit alles niet alleen kan realiseren. Samenwerken is daarbij onmisbaar. Vandaar mijn oproep aan alle betrokken instellingen om met elkaar samen te werken. Schotten die de samenwerking belemmeren moeten we nu echt eens slechten. Uiteindelijk gaat het om de toekomst van de jongeren.

Ik hoop dat de Jeugdpeiling 2010 velen van u zal inspireren.

Elly Pastoor,
Wethouder Jeugd van de Gemeente Groningen

Inhoudsopgave

- 1** Inleiding 9
 - 1.1 Vraagstelling van het onderzoek
 - 1.2 Opzet van het onderzoek
 - 1.3 Leeswijzer
- 2** Samenvatting 13
 - 2.1 De stad als geheel
 - 2.2 De wijken
- 3** Talentontwikkeling 23
 - 3.1 Schoolniveau
 - 3.2 Verzuim
 - 3.3 Na schooltijd
- 4** Opvoedkracht 31
 - 4.1 Werkende ouders
 - 4.2 Contact met ouders
- 5** Actieve gezonde leefstijl 39
 - 5.1 Gezond gewicht
 - 5.2 Sporten
 - 5.3 Gebruik genotmiddelen
- 6** Maatschappelijke participatie 49
 - 6.1 Participatie in clubs en activiteiten
 - 6.2 Uitgaan
 - 6.3 Voorzieningen

7 Veilig opgroeien 55

- 7.1 Pesten
- 7.2 Wangedrag
- 7.3 Normbesef

8 De wijken 63

- 8.1 Centrum
- 8.2 Oranjewijk/Schilderswijk
- 8.3 Oud-zuid
- 8.4 Nieuw-zuid corporatief
- 8.5 Nieuw-zuid particulier
- 8.6 Oosterparkwijk
- 8.7 Korrewegwijk/De Hoogte
- 8.8 Lewenborg
- 8.9 Beijum
- 8.10 Nieuw-oost
- 8.11 Paddepoel
- 8.12 Vinkhuizen
- 8.13 Nieuw-west
- 8.14 Hoogkerk/de dorpen

9 Kleurenoverzicht 92

Bijlage Tabellen leeftijdsgroepen per jaar 94

1 Inleiding

In het voorjaar van 2010 heeft de gemeente Groningen voor de vijfde keer een groot aantal kinderen en jongeren in de stad geënquêteerd over hun dagelijks leven. Zij hebben vragen beantwoord over school en gezin, over vrije tijd en kattenkwaad, over gezonde en minder gezonde gewoonten. Op basis hiervan doen we in dit rapport verslag van de ontwikkelingen van de jeugd in de stad. Ook belichten we de stand van de jeugd in veertien afzonderlijke wijken.

De gemeente Groningen hecht er groot belang aan dat kinderen opgroeien tot zelfstandige en productieve burgers. Zij ondersteunt dit op allerlei terreinen. Zij legt sport- en speelveldjes aan in de wijken, subsidieert kunstencentra en evenementen, handhaaft de leerplicht, organiseert opvoedingsondersteuning voor ouders/verzorgers en initieert de aanpak van wangedrag. Het jeugdbeleid van de gemeente wordt eens in de paar jaar verwoord in een nota Integraal Jeugdbeleid.

De inbreng van jongeren zelf is voor de gemeente belangrijk. Een manier om die boven tafel te krijgen is via onderzoek. Daarom heeft de gemeente Groningen haar afdeling Onderzoek en Statistiek in 1996 gevraagd een Jeugdmonitor te ontwikkelen. Sindsdien is een aantal metingen voor deze monitor verricht. In 2002 is de monitor grondig aangepast; vergelijken van de resultaten uit 2010 is daardoor vanaf 2002 mogelijk. Dat gebeurt in deze rapportage dan ook volop.

De uitkomsten van deze meting worden gebruikt bij het opstellen van de nieuwe kadernota Integraal Jeugdbeleid, voor de jaren 2011 tot 2014.

1.1 Vraagstelling van het onderzoek

Het doel van de Jeugdpeiling is het op systematische wijze in kaart brengen van ontwikkelingen en trends in de levensomstandigheden en het gedrag van de jeugd in de gemeente Groningen.

De vraagstelling van het onderzoek luidt:

Hoe staat het met de jeugd en in hoeverre wijkt de huidige stand van zaken af van die van vier en acht jaar geleden?

1.2 Opzet van het onderzoek

De onderzoekspopulatie bestaat uit jongeren in de leeftijd van 9 tot en met 17 jaar. Zij zijn persoonlijk aangeschreven op basis van gegevens uit de Gemeentelijke BasisAdministratie (GBA). Dat is gebeurd in de periode april-mei 2010, net als in 2006. In 2002 hebben we in het najaar geënquêteerd.

We hebben twee vragenlijsten opgesteld: één voor kinderen in de basisschoolleeftijd van 9 tot en met 11 jaar, en één voor jongeren van 12 tot en met 17 jaar, die grotendeels voortgezet onderwijs volgen. De twee vragenlijsten verschillen op een aantal punten. Zo gaan we bij de kinderen minder uitgebreid in op middelengebruik. Daarnaast hebben we over een aantal onderwerpen – zoals seksueel gedrag – aan 9-11-jarigen geen vragen gesteld. Een ander verschil is dat 9-11-jarigen de keuze kregen tussen invullen op papier of via internet, terwijl 12-17-jarigen direct naar de internetenquête werden verwezen. De jongeren vanaf 12 jaar groeperen we in drie leeftijdscategorieën: 12- en 13-jarigen, 14- en 15-jarigen en 16- en 17-jarigen.

Verder worden er veertien gebieden in de stad onderscheiden, de wijken zoals die indertijd voor het Grotestedenbeleid (GSB) zijn samengesteld. De figuur op de achterflap geeft deze wijkindeling weer.

Steekproef en respons

Dit onderzoek leidt tot conclusies voor zowel de stad als geheel als voor de afzonderlijke leeftijdscategorieën en wijken. Daarom is het van groot belang dat er voldoende jongeren in de verschillende groepen aan het onderzoek meewerken. Aangezien we meer wijken dan leeftijdsgroepen onderscheiden, hebben we het streefaantal bepaald op 250 per wijk. Het aantal per leeftijdsgroep is daarmee vanzelf voldoende. Dit is gebeurd met een zogenaamde getrapte steekproef: per leeftijdscategorie is per wijk telkens afzonderlijk een steekproef getrokken.

In totaal hebben we bijna 1700 kinderen van 9 tot 11 jaar benaderd en tegen de 6300 jongeren van 12 tot 17 jaar. Hiervan hebben uiteindelijk 999 kinderen¹ en 2649 jongeren de enquête ingevuld, in totaal 3648 respondenten. Dat komt neer op een respons van 59 procent bij de kinderen en 42 procent bij de jongeren.

1 Van de 999 respondenten van 9-11 jaar hebben er 181 via internet gereageerd en 818 op papier.

In drie wijken is het streefaantal van 250 respondenten niet behaald. In deze wijken wonen betrekkelijk weinig jongeren, en we hebben ze dan ook allemaal aangeschreven. De respons in deze wijken ligt rond een goede 40 procent. Bovendien is de minimaal vereiste omvang om uitspraken te mogen doen behaald. We beschouwen de uitkomsten van alle wijken dus als representatief voor de jongeren in de wijken.

Weging

Voor de wijkgegevens in deze rapportage hebben we een weging voor leeftijdsgroepen toegepast. De wijken variëren namelijk qua inwonertal nogal. Voor het doen van uitspraken over de stad als geheel is daarom een weging toegepast die het aantal jongeren per wijk weerspiegelt. Datzelfde geldt voor uitspraken over leeftijdsgroepen.

Indicatoren

De situatie en de ontwikkelingen in stad en wijken geven we weer met behulp van vaste indicatoren. Dit kunnen samengestelde scores zijn, percentages die aangeven in hoeverre de jeugd ergens tevreden over is, of percentages die aangeven of een bepaald soort gebeurtenis vaak voorkomt bij jongeren.

Samengestelde indicatoren bestaan uit een optelsom van scores op verschillende vragen die een bepaald aspect van levensomstandigheden of het gedrag van de jeugd aangeven, zoals plezier in school hebben. Vanwege de beperkte mogelijkheden om met eenvoudige indicatoren abstracte begrippen als 'begrip van de lesstof' of 'norm-besef' te meten, krijgen samengestelde indicatoren de voorkeur.

1.3 Leeswijzer

De antwoorden op de vele vragen die we de kinderen en jongeren hebben voorgelegd leveren een grote hoeveelheid analyse materiaal op. In deze rapportage behandelen we niet al deze informatie. We hebben voor elk van de vijf programmalijnen van het Integraal Jeugdbeleid de meest interessante resultaten ondergebracht in een eigen hoofdstuk. Aan de veertien wijken hebben we twee hoofdstukken gewijd.

Lezers die alleen zijn geïnteresseerd in de conclusies van dit onderzoek, kunnen volstaan met het lezen van hoofdstuk 2. Hierin staan de belangrijkste resultaten en conclusies vermeld voor de stad als geheel en voor de wijken afzonderlijk.

Hoofdstuk 3 staat in het teken van de programmalijn 'Talentontwikkeling'. We laten het schoolniveau van onze respondentengroep zien, geven een beeld van het schoolverzuim en belichten de gang van zaken na schooltijd.

In hoofdstuk 4 komt de tweede programmalijn aan de beurt en behandelen we 'Opvoedkracht'. Hier komt het al dan niet werken door ouders aan de orde en schetsen we een beeld van het contact dat de jongeren met hun ouders hebben.

In hoofdstuk 5 geven we een beeld van de mate waarin de jeugd in Groningen een 'Actieve, gezonde leefstijl' heeft. Indicaties hiervoor zijn bijvoorbeeld een gezond gewicht, al dan niet een sport beoefenen en het gebruik van genotmiddelen.

Hoofdstuk 6 laat een aantal elementen van 'Maatschappelijke participatie' zien. We kijken onder andere naar lidmaatschap van verenigingen, deelname aan activiteiten en uitgaan. Ook presenteren we de tevredenheid over een aantal gemeentelijke voorzieningen in de wijken.

In hoofdstuk 7 staat de programmalijn 'Veilig opgroeien' centraal. Pesten, gepest worden, wangedrag en het oordeel over wangedrag komen hier aan de orde.

Hoofdstuk 8 geeft in een paragraaf per wijk een overzicht van de stand van de jeugd in die wijk aan de hand van een aantal indicatoren.

In hoofdstuk 9 worden alle wijken naast elkaar vergeleken met het stadsgemiddelde. Dit gebeurt met een zogenaamd kleurenoverzicht. We kleuren belangrijke wijkcores in met rood, lichtgrijs en donkergrijs, om zo te laten zien of wijkcores in positieve of negatieve zin statistisch significant afwijken van het stadsgemiddelde.

Het monitorkarakter van de Jeugdpeiling is vooral vervat in de bijlage. Die bevat een groot aantal tabellen met gegevens uit de jaren 2002, 2006 en 2010 voor beide leeftijdsgroepen afzonderlijk.

2 Samenvatting

In dit hoofdstuk geven we in het kort de belangrijkste uitkomsten van de Jeugdpeiling 2010. We rapporteren over de belangrijkste ontwikkelingen en verschillen die er zijn gevonden in de stad als geheel. Daarnaast geven we voor elke wijk afzonderlijk de belangrijkste resultaten.

13

2.1 De stad als geheel

2.1.1 Talentontwikkeling

Het is van groot belang dat de jeugd zijn talenten kan ontwikkelen. De school heeft hierbij een belangrijke rol. Van onze respondenten zit eenderde op het vwo, wat vergelijkbaar is met voorgaande peilingen. Wat opvalt is dat het vooral meisjes zijn die naar het vwo gaan. De jeugd heeft het net als in de voorgaande peilingen goed naar de zin op school, alhoewel de schoolbeleving wel minder wordt naarmate de jongeren ouder worden. Slechts een klein deel van de leerlingen spijbelt regelmatig van school. Een derde van de jongeren geeft aan dat er bij hen op school maar weinig op spijbelen wordt gelet.

Na schooltijd gaat, net als in 2002 en 2006, het merendeel van de jeugd direct naar huis. Wel is er een ontwikkeling gaande dat ze steeds vaker naar vrienden of familie gaan in plaats van naar huis. Ruim de helft van de kinderen van 9 tot 11 maakt structureel gebruik van de tussenschoolse opvang, in de meestwe gevallen voor vier dagen per week. Dit is vergelijkbaar met de vorige peilingen. Dit in tegenstelling tot het gebruik van de buitenschoolse opvang, waarin een duidelijke groei te zien is sinds 2002.

2.1.2 Opvoedkracht

De opvoeding is een belangrijk onderdeel van de ontwikkeling van een kind. Van de jongeren groeit 70 procent op in een gezin met zowel de vader als de moeder. Steeds meer van deze moeders werken fulltime, terwijl het aantal huisvrouwen snel daalt. Als de jongeren problemen ervaren, kan driekwart bij hun ouders terecht met deze problemen. Als de kinderen (9-11) niet bij hun ouders terecht kunnen gaan ze vaak naar vrienden, leerkrachten of grootouders voor hulp. De sturing die de jongeren krijgen van hun ouders wordt minder naarmate de jongeren ouder zijn. In vergelijking met de peiling uit 2006 ervaren de jongeren van 12 tot 17 nu meer sturing dan hun leeftijdsgenoten destijds.

2.1.3 Actieve gezonde leefstijl

Het derde thema van het jeugdbeleid is gezond eten en voldoende bewegen. Ongeveer 10 procent van de jongeren in Groningen heeft overgewicht. Onder jongeren van Turkse en Antilliaanse komaf ligt dit percentage beduidend hoger. De jeugd is wel steeds meer aan het sporten, met name de kinderen van 9 tot 11 jaar. Vooral het sporten in clubverband en het lidmaatschap van sportscholen tonen forse stijgingen. In 2010 krijgt de jeugd in de zomer gemiddeld 4,7 dagen per week minimaal een uur per dag beweging. In de winter is dit gemiddeld iets minder dan vier dagen per week.

Steeds minder jongeren drinken alcohol. Meer dan de helft geeft in 2010 aan nooit alcohol te drinken. De jongeren die drinken, drinken wel iets meer dan in 2006. Gemiddeld hebben ze in de laatste maand 1,6 keer meer dan vijf glazen op een avond gedronken. Het alcoholgebruik blijkt sterk samen te hangen met het alcoholgebruik van vrienden, maar ook met het alcoholgebruik van de moeder.

Ongeveer 6 procent van de jongeren rookt dagelijks en 5 procent rookt af en toe. Dit is vergelijkbaar met de vorige peilingen. Wel roken ze gemiddeld minder sigaretten dan de jongeren in 2002 en 2006. Steeds vaker roken jongeren terwijl ze dit niet aan hun ouders vertellen. Net als voor alcoholgebruik hangt ook het roken sterk samen met het gedrag van vrienden. Ook het roken van vader en moeder hangt samen met het roken van een jongere.

Over het geheel gezien gebruikt de jeugd in Groningen weinig drugs. Van de jongeren van 12 tot 17 heeft 17 procent wel eens geblowd, maar slechts 2 procent doet dit vaak (vaker dan acht keer in de afgelopen maand). Alle andere door ons voorgelegde veel voorkomende soorten drugs zijn door minder dan 1 procent van de jongeren wel eens gebruikt.

2.1.4 Maatschappelijke participatie

Het is belangrijk dat jongeren leren meedoen in de maatschappij. Een belangrijke manier om te participeren in de maatschappij is via een vereniging. Het lidmaatschap van verenigingen is in de afgelopen periode gelijk gebleven, maar het aandeel van sportverenigingen hierin is groter geworden. Jongens zijn vaker lid van een vereniging dan

meisjes. Eenderde van de jongeren heeft in het afgelopen jaar les gehad in dans of muziek, terwijl 10 procent les heeft gehad in beeldende kunst.

Voor uitgaan is de bioscoop nog altijd de meest populaire bestemming, gevolgd door feestjes en de discotheek. Ze worden echter alle drie minder vaak genoemd dan in de vorige peilingen.

Met de voorzieningen voor jongeren in de buurt is de jeugd over het algemeen tevreden. Alleen ruimten voor activiteiten, zoals buurtcentra, worden soms nog wel gemist door een belangrijk deel van de jeugd. Met speel- en klimtoestellen is de jeugd in het grootste deel van de stad juist wel erg tevreden.

2.1.5 Veilig opgroeien

Een veilige leefomgeving is essentieel voor een jongere om zich te kunnen ontplooien. Een gevaar dat veel voorkomt is pesten. Van de kinderen van 9 tot 11 wordt 40 procent wel eens gepest en ongeveer 10 procent regelmatig of vaak. De jongeren van 12 tot 17 worden aanzienlijk minder vaak gepest, minder dan 30 procent geeft aan wel eens gepest te worden. De kinderen van 9 tot 11 zijn zelf ook vaker dader van pesten. Ook zien we dat pesten steeds vaker via het internet plaatsvindt.

We hebben de jongeren gevraagd naar hun eigen wangedrag. In vergelijking met de vorige peiling is er weinig veranderd in het wangedrag van de jongeren. Zwartrijden en vernielingen zijn de meest voorkomende vormen van wangedrag. Van de jongeren is bovendien 12 procent met de politie in aanraking geweest. Dit is op hetzelfde niveau als de vorige peilingen. Wel zijn er meer kinderen doorgestuurd naar HALT, vooral als ze zijn gepakt voor het te vroeg afsteken van vuurwerk.

De normen van de jongeren hebben we ook onderzocht. Uit de resultaten blijkt dat normbesef sterk samenhangt met het wangedrag van de jongeren. Bij een hoger normbesef vertoont de jongere minder wangedrag. We vinden ook dat het normbesef van jongeren afneemt naarmate ze ouder worden, met uitzondering van de norm over het lastig vallen van meisjes. Dit vinden vrijwel alle jongeren in alle leeftijdsgroepen onacceptabel.

2.2 De wijken

2.2.1 Centrum

Van alle wijken gaat de jeugd in het Centrum het minst vaak uit school naar huis. Ook is het aandeel eenoudergezinnen hoger dan gemiddeld in de stad. Verrassend genoeg is de gezondheidsbeleving van de jongeren uit het Centrum het laagste van de stad, al wijkt hun leefstijl niet in negatieve zin af van die in de stad als geheel. Bovendien rookt de jeugd in het Centrum van alle jongeren in de stad het minste. Gemiddeld gezien is de jeugd in het Centrum het minst tevreden over voorzieningen voor jongeren in hun buurt. Vooral over speel- en klimtoestellen en sportvoorzieningen, zoals gymzalen en sportvelden, zijn ze buitengewoon ontevreden. Het wangedrag van de jeugd in het Centrum is het hoogste van alle wijken. Met name zwartrijden doet de jeugd uit het Centrum erg vaak.

2.2.2 Oranjewijk /Schilderswijk

De Oranjewijk/Schilderswijk is op veel terreinen een gemiddelde wijk voor de stad. Wel is er een bovengemiddeld aantal jongeren van wie alle inwonende ouders een baan hebben. Het gezonde gedrag van de jeugd in deze wijk ligt op alle gebieden iets hoger dan gemiddeld, terwijl overgewicht iets minder voorkomt. Over speel- en klimtoestellen is de jeugd uitermate tevreden, wat in iets mindere mate geldt voor voorzieningen om buiten te spelen en ruimten voor activiteiten. Minder tevreden zijn ze over de sportvoorzieningen. Een relatief groot aantal jongeren heeft wangedrag vertoond in het laatste jaar. Met name diefstal op school wordt door erg veel jongeren uit deze wijk genoemd.

2.2.3 Oud-zuid

De wijk Oud-zuid wijkt op weinig door ons bekeken indicatoren sterk af van de stad als geheel. Het aantal jongeren dat zichzelf als gezond ervaart ligt beneden het stadsgemiddelde, terwijl het gedrag anders zou doen vermoeden. De jeugd in Oud-zuid scoort namelijk bovengemiddeld in gezond eten, actief sporten en niet-roken. Men is gemiddeld tevreden over de voorzieningen voor de jeugd, behalve over de sportvoorzieningen. Het percentage gepeste jongeren is in Oud-zuid het laagst van de stad, al liggen deze percentages overal dicht bij elkaar.

2.2.4 Nieuw-zuid corporatief

Ook Nieuw-zuid corporatief is een erg gemiddelde wijk, op onze indicatoren zelfs de meest gemiddelde van de stad. Wel ligt het aantal jongeren dat opgroeit in een eenoudergezin wat hoger dan over de stad als geheel, maar is het zeker niet de wijk met de hoogste score. Verder is de jeugd ontevreden over speel- en klimtoestellen en voorzieningen om buiten te spelen, terwijl ze juist wel tevreden zijn over de ruimte om activiteiten te kunnen organiseren.

2.2.5 Nieuw-zuid particulier

Nieuw-zuid particulier is in veel opzichten een afwijkende wijk binnen Groningen. Het is de wijk waar het hoogste percentage jongeren uit school direct naar huis gaat. Meer dan 80 procent van de jongeren groeit op in een gezin waar alle ouders werken. Bovendien sturen de ouders in deze wijk hun kinderen streng aan, meer dan in elke andere wijk. De jongeren in Nieuw-zuid particulier zijn bovendien de meest gezonde en sportieve van de stad. Ook het verenigingslidmaatschap is hier omvangrijk. Over speel- en klimtoestellen en sportvoorzieningen is de jeugd erg tevreden, maar niet over de ruimten voor activiteiten. Hier is maar iets meer dan de helft tevreden over.

2.2.6 Oosterparkwijk

De Oosterparkwijk is zeker geen typerende wijk voor de stad Groningen. In deze wijk woont van alle wijken het hoogste percentage jongeren in een eenoudergezin. Ook is het aantal gezinnen waarin alle ouders werken laag. De jongeren in de Oosterparkwijk beoordelen de sturing van hun ouders het laagste van alle wijken. De jeugd beleeft zijn gezondheid als goed, maar tegelijkertijd roken ze het meest en zijn er ook bovengemiddeld veel jongeren met overgewicht. De Oosterparkwijk is ook de enige wijk waar de meeste jongeren gemiddeld al op 13-jarige leeftijd voor het eerst alcohol drinken. Ook vertoont de jeugd in de Oosterparkwijk veel wangedrag. Alleen in het Centrum is dit hoger.

2.2.7 Korrewegwijk /De Hoogte

Hoewel deze wijk een van de aandachtswijken is van het grote stedenbeleid, vertoont de wijk voor wat betreft de jeugd niet veel afwijkingen van het gemiddelde. Wel woont een groot aandeel van de jongeren in een eenoudergezin en zijn er relatief weinig gezinnen waarin alle ouders werken. De gezondheidsbeleving ligt iets onder het stedelijk gemiddelde en de jeugd sport er ook minder dan gemiddeld. Wangedrag komt onder jongeren in de Korrewegwijk en De Hoogte betrekkelijk vaak voor. De jongeren geven vaker dan gemiddeld aan zwart te rijden.

2.2.8 Lewenborg

De gezondheidsbeleving van de jeugd in Lewenborg is iets lager dan gemiddeld in de stad. De jongeren doen dan ook beduidend minder vaak aan sport. Bovendien rookt de jeugd in Lewenborg bovengemiddeld vaak. Minder dan 60 procent van de jongeren in Lewenborg is lid van een vereniging. Over de voorzieningen voor jongeren is men over het algemeen tevreden. Over de ruimten voor activiteiten in de wijk zelfs bijzonder tevreden. Wangedrag komt weinig voor onder de jongeren in Lewenborg, slechts 20 procent geeft aan iets misdaan te hebben in het afgelopen jaar.

2.2.9 Beijum

Beijum is een van de meest normale wijken voor de stad Groningen. Op slechts weinig terreinen wijkt de wijk af van de stad als geheel. Wel is de schoolbeleving van de jeugd in de wijk het laagste van alle wijken. Ook is in Beijum een relatief klein deel van de jeugd lid van een vereniging. De jeugd is tevreden over de voorzieningen, vooral over de ruimten voor activiteiten en sportvoorzieningen. Relatief veel kinderen in Beijum worden gepest, terwijl ze zelf juist relatief weinig pesten.

2.2.10 Nieuw-oost

In Nieuw-oost wonen erg weinig jongeren die opgroeien in een eenoudergezin. Bovendien heeft deze wijk het hoogste percentage jongeren die in een gezin wonen waarvan alle ouders betaald werk

hebben. De jeugd in Nieuw-oost sport bovengemiddeld vaak, alhoewel zij zichzelf niet bovengemiddeld gezond noemen. Een groot deel van de jeugd is lid van een vereniging, vooral van een sportvereniging. De tevredenheid over de voorzieningen voor jongeren is in Nieuw-oost groot voor alle vier door ons genoemde soorten voorzieningen.

2.2.11 Paddepoel

Paddepoel is een van de meest afwijkende wijken van Groningen. Meer dan eenderde van de jongeren groeit op in een eenoudergezin en het aantal jongeren dat opgroeit in een gezin met alleen werkende ouders is laag. Ook de gezondheidsbeleving is verre van gemiddeld. Er wordt weinig gezond gegeten en gesport en het aantal kinderen met overgewicht is dan ook bovengemiddeld. Lid van een vereniging is de jeugd in Paddepoel ook relatief weinig. Over de vier soorten voorzieningen is de jeugd er aanzienlijk minder tevreden dan gemiddeld in de stad.

2.2.12 Vinkhuizen

Vinkhuizen verschilt op veel terreinen van de stad als geheel. De jongeren wonen relatief vaker in een eenoudergezin, maar vooral vaker in een nieuw samengesteld gezin. In slechts 63 procent van de gezinnen van de jongeren werken alle ouders. De eetgewoonten van de jongeren in Vinkhuizen zijn slecht en met 18 procent is het aandeel van jongeren met overgewicht het hoogste van alle wijken. Ook is de jeugd in Vinkhuizen het minst sportief in de stad. Over de voorzieningen voor de jeugd is men in Vinkhuizen wel dik tevreden, gemiddeld zelfs het meeste van de stad. Ook heeft de jeugd in Vinkhuizen het minst vaak wangedrag vertoond van alle wijken.

2.2.13 Nieuw-west

Nieuw-west is een van de nieuwste delen van de stad Groningen. De schoolbeleving in deze wijk is de hoogste van de stad. Ook gaan erg veel jongeren uit school direct naar huis. Het aantal eenoudergezinnen is in Nieuw-west het laagste van de stad. De gezondheidsbeleving van de jeugd in deze wijk is de hoogste van de stad, alhoewel de wijk ongeveer gemiddeld scoort in het gezonde gedrag van de jeugd. Uitgesproken ontevreden zijn de jongeren in Nieuw-west met de ruimten

voor activiteiten. Bijna tweederde geeft aan hier niet tevreden mee te zijn. Het percentage kinderen dat is gepest ligt hoog in Nieuw-west en ook het pesten van andere kinderen wordt bovengemiddeld vaak genoemd in de wijk.

2.2.14 Hoogkerk/de dorpen

Hoogkerk/de dorpen omvat het dorp Hoogkerk en enkele buitengebieden van de gemeente Groningen en is daarom een buitenbeentje in de vergelijking tussen wijken, al scoort ze op de meeste indicatoren erg gemiddeld. De sturing door de ouders is in Hoogkerk/de dorpen laag. Ook groeien relatief weinig jongeren op in een eenoudergezin. Tevreden is de jeugd er vooral over de sportvoorzieningen. De jeugd in Hoogkerk/de dorpen wijkt af van die in de stad als geheel op het gebied van pesten; zij geven het meest van alle jongeren aan anderen te pesten. Het wangedrag in deze stadsdelen is over het algemeen gemiddeld, al wordt er weinig zwartgereden en vinden er bijzonder vaak vernielingen plaats, het meeste van alle wijken.

3 Talentontwikkeling

Voor de samenleving is het belangrijk dat jongeren hun talenten en kwaliteiten kunnen ontwikkelen om op te groeien tot zelfredzame burgers. Onder andere het onderwijs speelt in deze ontwikkeling een belangrijke rol. In dit hoofdstuk belichten we aspecten van de ontwikkeling van jongeren.

3.1 Schoolniveau

We hebben de jongeren gevraagd welke opleiding zij op het moment volgen en welke opleiding hun ouders hebben gevolgd. Ook hebben we ze gevraagd of ze het naar hun zin hebben op school en hoe goed ze mee kunnen komen op school. Het schoolniveau hebben we alleen gevraagd aan de jeugd van 12 tot 17, omdat de jongeren van 9 tot 11 in het basisonderwijs zitten, waar weinig onderscheid te maken is.

Meeste jongeren op het vwo

In tabel 3.1 staat de verdeling van de jongeren van 12 tot 17 over de verschillende opleidingsniveaus. In vergelijking met de vorige metingen zijn er geen grote verschillen waar te nemen. Wel hebben er in de steekproef van 2010 meer jongeren van 12 tot 17 deelgenomen die nog in het basisonderwijs zitten dan in de vorige peilingen. Het grootste deel van de jongeren die aan de enquête hebben deelgenomen zit op het vwo, wat ook in de vorige peilingen het geval was.

Tabel 3.1 Schoolniveau van jongeren 12-17 jaar

	2002	2006	2010
basisonderwijs	3%	6%	8%
voortgezet speciaal onderwijs	3%	3%	3%
vmbo praktijk	13%	12%	10%
vmbo theoretisch	19%	18%	15%
havo	19%	21%	21%
vwo/gymnasium	29%	33%	33%
mbo	14%	7%	7%
hbo/universiteit	-	-	1%

Meer meisjes op vwo, meer jongens op vmbo

Als we kijken naar het schoolniveau per geslacht, dan zien we dat er aanzienlijk meer meisjes zijn die naar het vwo gaan (35% tegenover 31% van de jongens). De jongens zijn meer vertegenwoordigd in het vmbo (26% tegenover 23% van de meisjes) en in het voortgezet speciaal

onderwijs, waar twee keer zoveel jongens als meisjes onderwijs volgen (4% tegenover 2%). Het percentage jongens en meisjes dat op de havo zit is ongeveer gelijk.

Opleidingsniveau hangt sterk samen met dat van ouders

In tabel 3.2 staat het opleidingsniveau van de jongeren, vergeleken met dat van hun ouders.

Er is een sterke samenhang tussen het opleidingsniveau van de ouders en dat van hun kinderen. Bijna de helft van de kinderen van laag-opgeleide ouders volgt een lage opleiding. Ongeveer 60 procent van de kinderen van hoog opgeleide ouders volgt zelf ook een hoger niveau, terwijl maar iets meer dan 10 procent van deze kinderen laag opgeleid wordt. Wel is het goed om te zien dat ongeveer een vijfde van de kinderen met laag opgeleide ouders een hoog opleidingsniveau volgt.

Tabel 3.2 Opleidingsniveau jongeren 12-17 jaar, vergeleken met dat van hun ouders

	vader			moeder		
	laag	midden	hoog	laag	midden	hoog
laag	45 %	35 %	12 %	44 %	36 %	11 %
midden	35 %	34 %	29 %	36 %	32 %	28 %
hoog	19 %	31 %	59 %	20 %	31 %	61 %

Schoolbeleving jongeren gelijk gebleven

Net als in de voorgaande peilingen hebben we de jongeren ook gevraagd naar hun schoolbeleving. Van tien vragen over de schoolbeleving hebben we één indicator samengesteld. Deze indicator bestaat uit een drietal dimensies, namelijk schoolplezier, schoolomgeving en begrip van de leerstof. Net als bij de voorgaande metingen is de gemiddelde totaalscore van de jongeren van 9 tot 11 jaar 7,7 en van de jongeren van 12 tot 17 iets lager, namelijk 7,5. Wel is er in beide groepen een kleine stijging waar te nemen in de waardering van de omgang met medeleerlingen (onderdeel van de schoolomgeving). Over het geheel gezien heeft een ruime meerderheid van de jongeren het goed naar zijn zin op school.

3.2 Verzuim

Het is belangrijk voor een goede opleiding dat de leerlingen daadwerkelijk aanwezig zijn op school. Daarom hebben we ook vragen gesteld over het verzuim van de jongeren door ziekte, spijbelen en te laat komen. Bovendien hebben we de jongeren van 12 tot 17 gevraagd hoe hun school omgaat met spijbelgedrag.

Klein percentage hardnekkige spijbelaars

In tabel 3.3 staat het verzuim van de jongeren in de afgelopen maand, vergeleken met de Jeugdpeilingen van 2002 en 2006. In vergelijking met de vorige peilingen is er geen grote verschuiving opgetreden in het aantal ziektedagen, gespijbelde uren en het aantal keren te laat komen van de jongeren. Tweederde geeft aan niet ziek te zijn geweest de afgelopen maand. Verder geeft 87 procent aan in het geheel niet te spijbelen, terwijl 9 procent een paar uur per week spijbelt. Vier procent van de jongeren spijbelt meer dan vijf uur, waarvan een klein percentage zelfs aangeeft meer dan tien uur te hebben gespijbeld in de afgelopen maand. Een klein groepje jongeren komt regelmatig te laat, maar het overgrote deel is eigenlijk altijd op tijd.

Tabel 3.3 Verzuim in de laatste vier weken, vergeleken met vorige peilingen

	2002	2006	2010
dagen afwezig door ziekte			
niet	69 %	61 %	66 %
1-2 dagen	21 %	22 %	22 %
3 dagen of meer	10 %	18 %	12 %
uren gespijbeld van school			
niet	87 %	88 %	87 %
1-4 uur	8 %	8 %	9 %
5 uur of meer	4 %	3 %	4 %
dagen te laat op school gekomen			
niet	62 %	65 %	61 %
1-2 dagen	31 %	28 %	32 %
3 dagen of meer	7 %	7 %	7 %

In het Centrum is het verzuim beduidend hoger

Kijken we op wijkniveau naar het verzuim van de jongeren, dan is er wat betreft afwezigheid door ziekte geen groot verschil tussen de wijken (tabel 3.4). In het Centrum en de Oranjewijk/Schilderswijk zijn de meeste kinderen ziek thuis gebleven van school, in Nieuw-west is dit percentage het laagste van de stad. Op het gebied van spijbelen is er één grote uitschieter, namelijk het Centrum. Van de jongeren uit het Centrum heeft 28 procent gespijbeld in de laatste maand, meer dan twee keer zo veel als het stadsgemiddelde en aanzienlijk hoger dan alle andere wijken. Ook het percentage jongeren dat wel eens te laat komt is beduidend hoger in het Centrum dan in alle andere wijken van de stad. 20 procent geeft zelfs aan vaker dan vijf keer te laat te zijn gekomen in

de afgelopen vier weken. De andere wijken scoren allemaal dicht rond het stadsgemiddelde van 38 procent. Het aandeel jongeren dat spijbelt en ook het aantal jongeren dat wel eens te laat komt is het laagste in Lewenborg.

Tabel 3.4 Percentage jongeren met verzuim in de afgelopen vier weken, per wijk

	ziekte	spijbelen	te laat komen
Centrum	40 %	28 %	57 %
Oranjewijk/Schilderswijk	40 %	16 %	40 %
Oud-zuid	33 %	20 %	43 %
Nieuw-zuid corporatief	38 %	13 %	36 %
Nieuw-zuid particulier	29 %	12 %	40 %
Oosterparkwijk	31 %	15 %	42 %
Korrewegwijk/De Hoogte	37 %	12 %	41 %
Lewenborg	32 %	8 %	30 %
Beijum	35 %	11 %	42 %
Nieuw-oost	33 %	10 %	35 %
Paddepoel	36 %	13 %	35 %
Vinkhuizen	36 %	13 %	37 %
Nieuw-west	27 %	11 %	33 %
Hoogkerk/de dorpen	33 %	10 %	39 %
Stad	33 %	12 %	38 %

Ruim eenderde jongeren vindt dat er niet streng op spijbelen wordt gelet

De jongeren van 12 tot 17 hebben we ook gevraagd in hoeverre er op hun school streng wordt gelet op spijbelen. Deze vraag hebben we in de Jeugdpeiling van 2006 ook gesteld en toen was 37 procent van de leerlingen van mening dat hun school niet streng op spijbelen let. In de laatste peiling is dit percentage hetzelfde. Er is geen verschil tussen jongeren die zelf spijbelen en jongeren die zelf niet spijbelen.

3.3 Na schooltijd

Om inzicht te krijgen in wat de jongeren doen als ze uit school komen, hebben we ook vragen gesteld over waar zij heen gaan als ze uit school komen. Aan de jongeren van 9 tot 11 hebben we aanvullend daarop vragen gesteld over tussen de middag overblijven en naschoolse opvang.

Tabel 3.5 Waar gaan de jongeren meestal heen uit school?

	9-11			12-17		
	2002	2006	2010	2002	2006	2010
naar huis, daar is iemand	82 %	59 %	59 %	71 %	54 %	54 %
naar huis, dan alleen	4 %	4 %	3 %	15 %	14 %	12 %
naar een vriend of vriendin	10 %	23 %	22 %	10 %	25 %	24 %
naar familie	2 %	5 %	6 %	1 %	3 %	5 %
ergens anders	2 %	3 %	9 %	4 %	4 %	5 %
nso/bs0	-	6 %	1 %	-	-	-

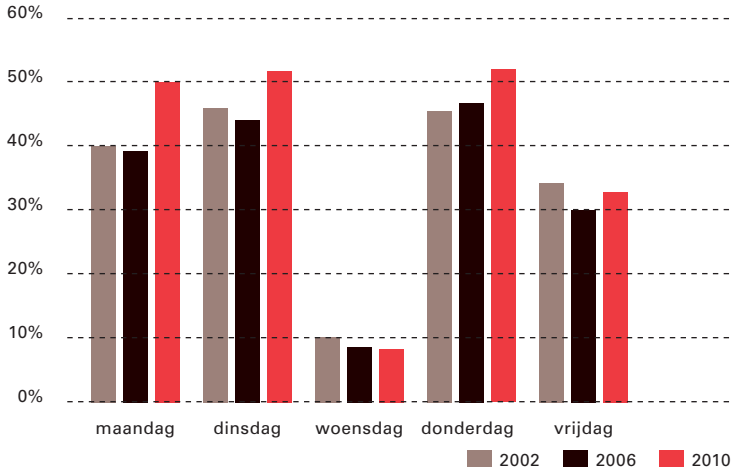
Jongeren gaan vaker uit school naar vrienden

Tabel 3.5 geeft aan waar jongeren zoal heen gaan uit school. Het overgrote deel van beide leeftijdsgroepen gaat meestal gewoon naar huis, al is dit tussen 2002 en 2006 wel minder geworden. Het percentage jongeren dat aangeeft naar een vriend of vriendin te gaan, is juist toegenomen na 2002. In 2010 geeft in beide leeftijdsgroepen ruim 20 procent aan meestal naar vrienden te gaan. Het percentage jongeren dat naar huis gaat en dan alleen is, is betrekkelijk klein en heel licht gedaald ten opzichte van eerdere metingen. Van de jongeren van 9 tot 11 jaar is dit 3 procent, van de groep van 12 tot 17 jaar is dit 12 procent. De naschoolse of buitenschoolse opvang (NSO/BSO) wordt maar door 1 procent van de groep van 9 tot 11 jaar genoemd als plek waar ze meestal heen gaan.

Nagenoeg alle jongeren geven aan dat zij hun naschoolse situatie prima vinden, minder dan 5 procent geeft aan die niet zo leuk vinden.

Meeste kinderen vier dagen per week bij tussenschoolse opvang

Van de 9 tot 11-jarige kinderen blijft 66 procent over op school, waarvan 55 procent structureel. Dit is gelijk gebleven in vergelijking met de peilingen van 2002 en 2006. In figuur 3.1 staat het aantal dagen per week dat deze kinderen naar de tussenschoolse opvang gaan. Het grootste deel van de kinderen blijft vier dagen per week over. Deze percentages lijken veel op die uit 2006. Het gemiddelde aantal keren dat de kinderen op school overblijven, is wel licht gestegen. De dagen waarop de kinderen het meeste tussen de middag op school overblijven zijn maandag, dinsdag en donderdag, waarop ongeveer de helft van alle kinderen overblijft. Op woensdag is dit 8 procent en op vrijdag precies een derde van de kinderen.

Figuur 3.1 Dagen in de week dat jongeren (9-11) overblijven op school

Groei aantal kinderen in buitenschoolse opvang

Slechts een klein percentage van de kinderen geeft aan na schooltijd meestal naar de naschoolse of buitenschoolse opvang te gaan (tabel 3.5). Toch gaat 22 procent van de kinderen van 9 tot 11 wel eens naar deze opvang. Dit percentage groeit gestaag van 8 procent in 2002 via 12 procent in 2006 naar 22 procent in 2010. De helft van de kinderen gaat twee dagen per week naar de naschoolse opvang. Rond de 20 procent gaat één dag en 20 procent drie dagen. Slechts een heel klein percentage zit meer dan drie dagen per week in de buitenschoolse opvang. Dit is niet veranderd in vergelijking met de Jeugdpeiling van 2006. Er wordt zo te zien door meer ouders gebruik gemaakt van buitenschoolse opvang, maar hun kinderen gaan niet meer dagen in de week.

We hebben de jongeren van 9 tot 11 ook gevraagd of zij, in het geval dat ze uit school naar huis gaan, dan alleen thuis zijn of dat er iemand is. In 86 procent van de gevallen is er dan altijd wel iemand thuis. 10 procent komt soms alleen thuis en bij 3 procent van de kinderen is er nooit iemand thuis als zij uit school komen.

4 Opvoedkracht

De belangrijkste plaats waar de opvoeding van een kind plaatsvindt, is natuurlijk thuis. Door de opvoeding krijgen kinderen een belangrijke basis om deel te kunnen nemen aan onze samenleving. In dit hoofdstuk kijken we naar de ouders en hoe zij hun kinderen opvoeden. Ook kijken we naar de samenstelling van het huishouden waarin de kinderen opgroeien.

4.1 Werkende ouders

We hebben de jongeren gevraagd naar een aantal kenmerken van hun ouders en het huishouden waarin ze leven. Dit waren vragen over het werk van hun ouders en de samenstelling van het huishouden waar ze op dit moment in leven.

Tabel 4.1 Werkstatus van de ouders

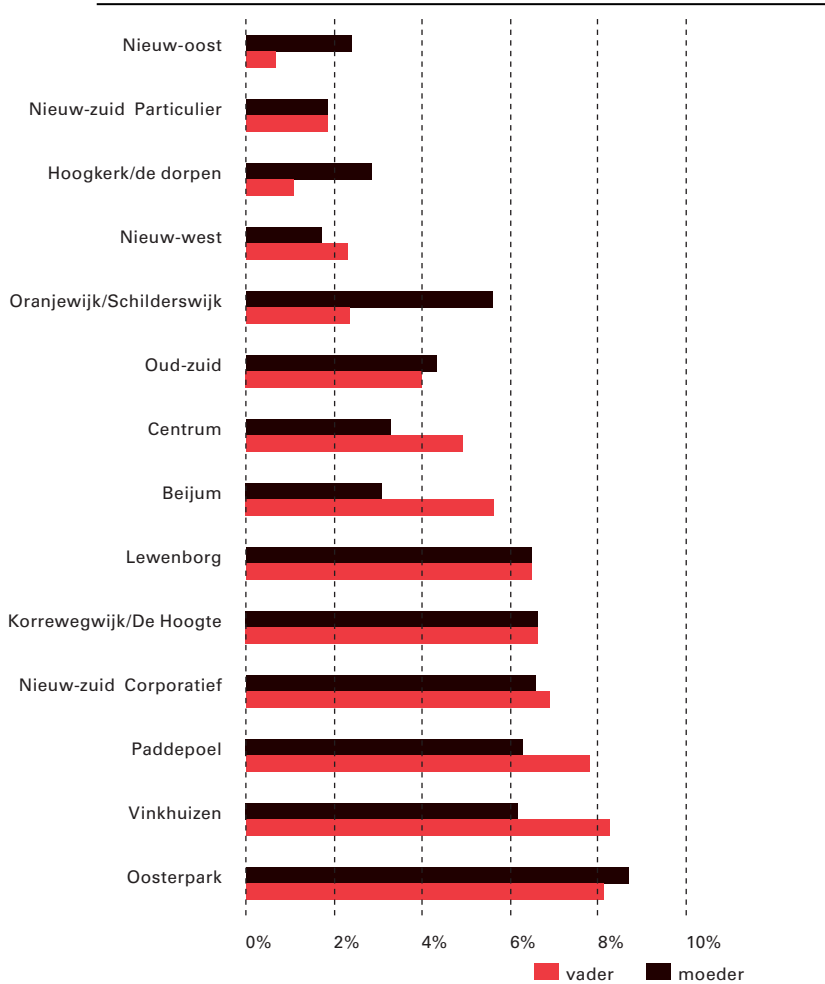
	vader			moeder		
	2002	2006	2010	2002	2006	2010
werkt fulltime	72 %	68 %	75 %	19 %	20 %	33 %
werkt parttime	15 %	16 %	15 %	47 %	46 %	49 %
huisman/huisvrouw	4 %	5 %	2 %	24 %	22 %	12 %
werkloos	5 %	6 %	4 %	6 %	8 %	4 %
arbeidsongeschikt/ziek	4 %	4 %	3 %	4 %	4 %	3 %
gepensioneerd/VUT	1 %	1 %	1 %	0 %	0 %	0 %

Aantal moeders dat huisvrouw is neemt af

In tabel 4.1 staat de werkstatus van beide ouders in 2002, 2006 en 2010. De werkstatus van de vaders is niet sterk veranderd in de loop van de jaren, wat juist wel het geval is voor de moeders. Vooral het percentage moeders dat huisvrouw is, is sterk afgenomen. Het percentage huisvrouwen is gehalveerd sinds 2002, waar het percentage moeders dat fulltime werkt met 14 procent is gestegen. Het aantal moeders dat fulltime werkt is vooral gestegen bij de jongeren tussen 12 en 17 jaar. Buiten deze ontwikkelingen is er weinig veranderd in de werkstatus van de ouders van Groningse jongeren.

Meeste kinderen met werkloze ouders in Oosterparkwijk

Kinderen die opgroeien in armoede hebben het vaak lastiger om succesvol hun school af te ronden en een maatschappelijke carrière op te bouwen. Daarom kijken we ook naar het aantal jongeren dat opgroeit in een gezin met werkloze ouders. Figuur 4.1 is een grafische weergave van het percentage vaders en moeders dat werkloos is. Hierbij moet wel in acht worden genomen dat jongeren ook de keus hadden uit de optie huisman/huisvrouw als antwoord op deze vraag.

Figuur 4.1 Werkloosheid onder ouders van jongeren per wijk

Over de hele stad gezien is 5 procent van de vaders en 4 procent van de moeders werkloos. In Nieuw-oost is het algemene werkloosheidsniveau onder ouders het laagst. Dit komt vooral door een heel laag aantal vaders dat daar werkloos is. Ook in Nieuw-zuid particulier, Hoogkerk/de dorpen en Nieuw-west is de werkloosheid onder ouders laag. In Paddepoel en Vinkhuizen zijn vooral veel werkloze vaders (beide 8%), maar ook een bovengemiddeld aandeel werkloze moeders (beide 6%). In de Oosterparkwijk zijn er met afstand de meeste werkloze moeders (9%) en ook een hoog aandeel werkloze vaders (8%). In de hele stad is het aandeel kinderen dat zowel een werkloze vader als een werkloze moeder heeft gering (1%).

Meeste jongeren in eenoudergezin in de Oosterparkwijk

De samenstelling van een huishouden kan ook van grote invloed zijn op de opvoeding van een kind. In tabel 4.2 staat de samenstelling van de huishoudens in de Groningse wijken. Het grootste deel van de jongeren in de stad Groningen groeit op in een huishouden met zowel de vader als de moeder (70%). Een kwart leeft in een huishouden met een van beide ouders. Voornamelijk in Nieuw-west, Nieuw-zuid particulier en Nieuw-oost is het percentage jongeren dat in een traditioneel gezin woont hoog (hoger dan 85%). Laag is dit percentage in de Oosterparkwijk, Korrewegwijk/De Hoogte en Vinkhuizen. In de Oosterparkwijk en Korrewegwijk/ De Hoogte groeit een groot deel van de jongeren op in een eenoudergezin, in de Oosterparkwijk zelfs 41 procent. In Vinkhuizen is dit percentage lager. Deze wijk kenmerkt zich juist door een opmerkelijk hoog percentage jongeren in een nieuw samengesteld gezin (gezin met een van de ouders en de nieuwe partner van deze ouder). Het laagste percentage eenoudergezinnen vinden we in Nieuw-west, waar slechts 8 procent van de jongeren in een eenoudergezin woont.

Tabel 4.2 Samenstelling huishoudens van jongeren per wijk

	traditioneel gezin	nieuw gezin	eenouder- gezin	anders
Centrum	62 %	4 %	32 %	2 %
Oranjewijk/Schilderswijk	71 %	3 %	24 %	2 %
Oud-zuid	62 %	4 %	29 %	4 %
Nieuw-zuid corporatief	65 %	2 %	32 %	1 %
Nieuw-zuid particulier	86 %	1 %	12 %	0 %
Oosterparkwijk	53 %	5 %	41 %	1 %
Korrewegwijk/De Hoogte	55 %	5 %	36 %	4 %
Lewenborg	64 %	7 %	28 %	0 %
Beijum	70 %	5 %	25 %	1 %
Nieuw-oost	85 %	3 %	12 %	0 %
Paddepoel	62 %	3 %	35 %	1 %
Vinkhuizen	56 %	13 %	29 %	1 %
Nieuw-west	89 %	3 %	8 %	0 %
Hoogkerk/de dorpen	81 %	4 %	13 %	1 %
Stad	70 %	4 %	25 %	1 %

4.2 Contact met ouders

Voor een goede opvoeding is het belangrijk dat jongeren een goede relatie hebben met hun ouders. Daarom hebben we naast de werkstatus van de ouders ook gekeken naar het contact dat de jongeren met hun ouders hebben. We hebben ze onder andere gevraagd naar de steun die zij krijgen van hun ouders, de hulp die zij van hun ouders krijgen en in hoeverre ze door hun ouders gestuurd worden in hun gedrag.

4.2.1 Ondersteuning door ouders

We hebben de jongeren een vraag voorgelegd of zij zich gesteund voelen door hun ouders en andere mensen in hun omgeving. De kinderen van 9 tot 11 hebben we in aanvulling hierop een paar vragen gesteld over met wie van hun ouders zij het beste kunnen praten en met welke andere mensen zij ook nog over hun problemen kunnen praten. De jongeren van 12 tot 17 hebben we vragen gesteld over hulp voor specifieke problemen, zoals problemen die ze mogelijk thuis hebben of problemen met hun huiswerk.

Meeste jongeren kunnen goed met hun ouders praten

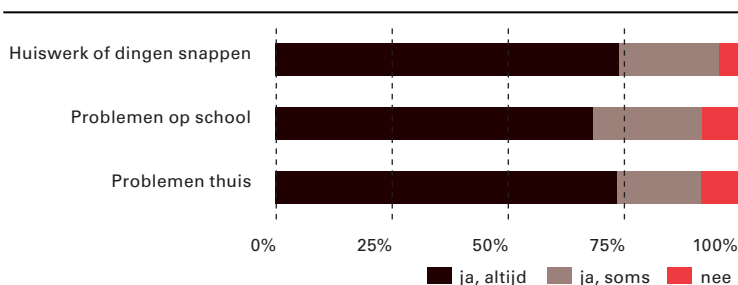
Als eerste hebben we alle jongeren gevraagd of zij met een van hun ouders kunnen praten als ze ergens mee zitten. Driekwart van de jongeren geeft aan dat zij dit kunnen, terwijl iets meer dan 20 procent aangeeft een beetje met hun ouders te kunnen praten. Ongeveer 4 procent geeft aan niet met een van hun ouders te kunnen praten als zij ergens mee zitten. Deze percentages zijn nagenoeg onveranderd in vergelijking met de vorige peilingen uit 2002 en 2006.

De kinderen van 9 tot 11 hebben we ook gevraagd met wie van hun ouders zij het beste kunnen praten. Ruim de helft geeft aan dat zij met beide ouders goed kunnen praten. Zo'n 40 procent kan vooral goed praten met hun moeder tegenover ongeveer 5 procent van de jongeren die vooral goed met hun vader kunnen praten. We hebben ook gevraagd met welke andere mensen zij nog kunnen gaan praten als ze ergens mee zitten. Als antwoord hierop noemen ze vooral vrienden (52%), leerkrachten (42%) en grootouders (35%). Deze percentages verschillen weinig ten opzicht van de vorige metingen, behalve dan dat het percentage dat leerkrachten noemt duidelijk is gestegen ten opzichte van 2006 (van 30 naar 42 procent).

Meeste jongeren hebben altijd iemand om hulp aan te vragen

Aan de jongeren van 12 tot 17 hebben we gevraagd of zij bij iemand terecht kunnen als zij met bepaalde soorten problemen zitten. De antwoorden met de bijbehorende percentages staan weergegeven in figuur 4.2. Het grootste deel van de jongeren heeft altijd iemand om mee te praten over problemen met huiswerk, op school of problemen thuis. Slechts 4 procent heeft niemand die ze kan helpen met huiswerk. Voor problemen op school en problemen thuis heeft 8 procent niemand om mee te praten over deze problemen. Het zijn veelal dezelfde jongeren die niemand hebben om te praten over deze onderwerpen.

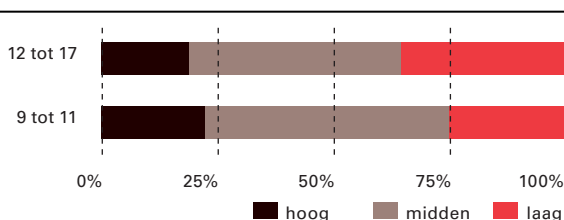
Figuur 4.2 Is er iemand met wie je kunt praten over problemen?

4.2.2 Sturing door ouders

Het is belangrijk voor de opvoeding van kinderen dat zij in hun gedrag gestuurd worden, zodat ze om leren gaan met regels en gezag. We hebben de jongeren vijf vragen voorgelegd over de mate waarin hun ouders iets zeggen van bepaalde vormen van ongewenst gedrag, namelijk langdurig tv-kijken, langdurig achter de computer zitten, te lang opblijven, te laat thuiskomen en ruzie maken met andere kinderen. Deze vragen hebben we gecombineerd om zo een totaalscore te maken van de sturing door de ouders.

Figuur 4.3 Sturing door ouders per leeftijdsgroep

Sturing door ouders van oudere jongeren neemt toe

Hoge sturing door de ouders komt vaker voor onder de jongeren van 9 tot 11 (22%) dan onder de jongeren van 12 tot 17 (18%), zoals is te zien in figuur 4.3. Dit betekent dat jongere kinderen zich meer gestuurd voelen door hun ouders dan oudere. Voor de jongeren van 9 tot 11 jaar is er in de sturing door de ouders weinig veranderd ten opzichte van de vorige metingen. Jongeren van 12 tot 17 ervaren daarentegen vaker een hogere mate van sturing dan de jongeren in de vorige peilingen, terwijl een lage mate van sturing minder voorkomt.

Meeste lage sturing ervaren in Lewenborg

In tabel 4.3 staat de sturing door ouders per wijk van Groningen. In bijna alle wijken ervaart een derde van de jongeren weinig sturing. Uitschieter hierin is Lewenborg, waar 37 procent lage sturing ervaart. Hoge mate van sturing is er vooral in Nieuw-oost en Nieuw-zuid particulier en juist niet in de Oosterparkwijk en Hoogkerk/de dorpen, waar vooral gemiddelde sturing wordt ervaren. Over het geheel gezien zijn de verschillen tussen de Groningse wijken klein.

Tabel 4.3 Mate van sturing door ouders per wijk

	hoog	midden	laag
Centrum	18 %	48 %	33 %
Oranjewijk/Schilderswijk	21 %	49 %	30 %
Oud-zuid	14 %	51 %	35 %
Nieuw-zuid corporatief	23 %	47 %	31 %
Nieuw-zuid particulier	26 %	46 %	28 %
Oosterparkwijk	13 %	57 %	30 %
Korrewegwijk/De Hoogte	24 %	48 %	28 %
Lewenborg	21 %	42 %	37 %
Beijum	18 %	53 %	30 %
Nieuw-oost	25 %	44 %	31 %
Paddepoel	16 %	53 %	32 %
Vinkhuizen	14 %	53 %	33 %
Nieuw-west	22 %	45 %	33 %
Hoogkerk/de dorpen	13 %	54 %	33 %
Stad	20%	49 %	31 %

5 Actieve gezonde leefstijl

Het is belangrijk dat de jeugd weet dat het normaal is om gezond te eten en voldoende te bewegen. Een actieve gezonde leefstijl is belangrijk voor een goede ontwikkeling van de jeugd. In de Jeugdpeiling hebben we gevraagd naar het gedrag van de jongeren op het gebied van sporten, eetgewoonten, rookgedrag en alcohol- en drugsgebruik.

5.1 Gezond gewicht

Er is alle jongeren gevraagd naar zowel hun gewicht als hun lengte. Met deze gegevens hebben we de body mass index (BMI) berekend. Bij volwassenen spreekt men van een gezond gewicht als iemand een BMI heeft tussen 18,5 en 25. Voor kinderen zijn de grenswaarden voor de BMI anders dan voor volwassenen. Voor elke leeftijdsgroep hebben wij daarom per geslacht de bijbehorende grenswaarden gebruikt.

Geen toename zwaarlijvigheid onder jongeren

In vergelijking met de vorige Jeugdpeilingen uit 2002 en 2006 is er geen noemenswaardige verandering in de gemiddelde BMI-scores van de kinderen. In tegenstelling tot de aanhoudende groei van het percentage zwaarlijvige mensen onder volwassenen in Nederland², zijn er onder de Groningse jeugd geen aanwijzingen voor een toename van zwaarlijvigheid. Uit een studie onder jongeren in Den Haag blijkt vooral toename in zwaarlijvigheid onder allochtone jongeren³. Kijken we naar de BMI van de Groningse jeugd per etnische achtergrond, dan zijn met name kinderen van Antilliaanse en Turkse komaf te zwaar. Van de Antilliaanse kinderen die deelnemen, is bijna een derde te zwaar. Ondanks dat er slechts 61 Antilliaanse jongeren in de Jeugdpeiling zitten, is het verschil in BMI tussen Antilliaanse en Nederlandse jongeren statistisch significant.

De meeste dikke jongeren in Vinkhuizen

In tabel 5.1. staan de BMI scores van de jeugd verdeeld over de wijken. De meeste dikke kinderen zijn te vinden in Vinkhuizen (18%). Ook in Paddepoel en Lewenborg is het aandeel kinderen dat te zwaar of zelfs

2 D.F. Schokker et al. (2006). Prevalence of overweight and obesity in the Netherlands. *Obesity Reviews*, 8: 101-107.

3 J.A. de Wilde, P. van Dommelen & B.J.C. Middelkoop (2009). Trends in overweight and obesity prevalence in Dutch, Turkish, Moroccan and Surinamese South Asian children in the Netherlands. *Archives of Disease in Childhood*, 94: 795-800.

obees is, ruim boven de 15 procent. Het aandeel jongeren met obesitas is over de gehele stad 3 procent. Dit percentage is hoger in Nieuw-zuid corporatief, Korrewegwijk/De Hoogte en Paddepoel. In de Korrewegwijk/De Hoogte en Nieuw-west wonen de meeste te lichte jongeren (6%). In Nieuw-zuid particulier woont het grootste aandeel jongeren met een gezond gewicht.

Tabel 5.1 Gecategoriseerde BMI per wijk

	te licht	op gewicht	te zwaar	obees
Centrum	2 %	87 %	11 %	0 %
Oranjewijk/Schilderswijk	3 %	89 %	6 %	2 %
Oud-zuid	4 %	85 %	9 %	2 %
Nieuw-zuid corporatief	1 %	86 %	10 %	3 %
Nieuw-zuid particulier	3 %	90 %	6 %	1 %
Oosterparkwijk	3 %	82 %	14 %	1 %
Korrewegwijk/De Hoogte	6 %	80 %	11 %	3 %
Lewenborg	3 %	81 %	16 %	0 %
Beijum	3 %	86 %	10 %	1 %
Nieuw-oost	3 %	86 %	11 %	0 %
Paddepoel	3 %	80 %	13 %	3 %
Vinkhuizen	2 %	80 %	16 %	2 %
Nieuw-west	6 %	84 %	8 %	1 %
Hoogkerk/de dorpen	4 %	86 %	8 %	2 %
Stad	3 %	85 %	10 %	1 %
Stad (2006)	3 %	85 %	10 %	1 %
Stad (2002)	4 %	86 %	9 %	1 %

Thema eetgewoonten behandeld op school

Aan de jongeren van 12 tot 17 hebben we ook de vraag gesteld of bij hen op school het thema eetgewoonten is behandeld. Bijna 43 procent geeft aan dat dit thema bij hen op school nooit is behandeld, terwijl nog eens 18 procent vindt dat het thema te weinig is behandeld. De overige 39 procent heeft het thema wel genoeg voorbij zien komen op school. We hebben ook gekeken of er verschil is in BMI-waarden tussen de jongeren die dit thema wel of niet besproken hebben op school. De analyse wijst echter uit dat er geen statistisch significant verschil in BMI is tussen de jongeren die dit thema wel hebben behandeld op school en die het niet hebben behandeld.

5.2 Sporten

De jongeren hebben we een aantal vragen gesteld over hun sportieve activiteiten. We hebben gevraagd of zij aan sport doen, in clubverband dan wel daarbuiten, en wat voor sport dit dan is. Daarnaast zijn er vragen gesteld over het bezoek van de sportschool en over de Nederlandse norm gezond bewegen (nngb).

Tabel 5.2 Sport buiten school, al dan niet in clubverband, per wijk

	sport (ook in clubverband	sport (alleen) buiten clubverband	sport niet
Centrum	69 %	5 %	25 %
Oranjewijk/Schilderswijk	76 %	3 %	21 %
Oud-zuid	70 %	8 %	21 %
Nieuw-zuid corporatief	74 %	6 %	21 %
Nieuw-zuid particulier	85 %	5 %	10 %
Oosterparkwijk	61 %	10 %	29 %
Korrewegwijk/De Hoogte	59 %	11 %	30 %
Lewenburg	55 %	12 %	33 %
Beijum	61 %	13 %	26 %
Nieuw-oost	77 %	8 %	15 %
Paddepoel	57 %	11 %	32 %
Vinkhuizen	52 %	13 %	35 %
Nieuw-west	75 %	6 %	19 %
Hoogkerk/de dorpen	75 %	6 %	19 %
Stad	68 %	9 %	24 %

Meeste niet-sporters in Vinkhuizen en Lewenburg

De wijken waar de minste jongeren aan sport doen zijn Vinkhuizen, Lewenburg en Paddepoel. Ongeveer een derde van de jongeren in deze wijken sport alleen bij de gymlessen op school. Op de voet volgen de Korrewegwijk/De Hoogte en de Oosterparkwijk.

Sporten (in clubverband) gebeurt juist veel in de nieuwere wijken Nieuw-zuid particulier, Nieuw-oost en Nieuw-west, en in Hoogkerk/de dorpen.

Jongeren sporten meer, vooral in verenigingsverband

Als we de Jeugdpeilingen uit 2010, 2006 en 2002 naast elkaar leggen is een gestage groei waar te nemen van het aantal jongeren dat sport, met name in verenigingsverband. Vooral onder de kinderen van 9 tot 11

is het percentage dat aan sport doet, sterk gestegen in vergelijking met de vorige peilingen. Slechts 11 procent van de jongeren in die leeftijdscategorie doet niet aan sport. Dit percentage is veel hoger onder de jongeren van 12 tot 17. Voor de jongeren van 12 tot 17 valt op dat het aantal jongeren dat bij een vereniging sport, fors toeneemt, terwijl het aantal dat buiten een vereniging sport, afneemt.

Sportschoolbezoek gestegen

We hebben de jongeren van 12 tot 17 ook gevraagd of zij wel eens een sportschool of fitnesscentrum bezoeken. In 2002 was het aandeel dat dit deed, 27 procent. Dit daalde naar 21 procent in 2006, maar in 2010 ligt dit percentage weer duidelijk hoger, namelijk op 31.

Nederlandse norm gezond bewegen redelijk bekend

De Nederlandse norm gezond bewegen (nngb) is in 1998 ingevoerd en geeft mensen een beeld hoeveel beweging zij nodig hebben om gezond te zijn. Voor jongeren is de norm ingesteld op dagelijks minimaal één uur matig intensief bewegen. Aan de jongeren van 12 tot 17 hebben we gevraagd hoeveel beweging zij denken dat ze nodig hebben om gezond te zijn. Een aantal jongeren (7%) wist precies het goede antwoord te geven op de vraag wat de norm is. Ruim de helft van de jongeren gaf een antwoord dat in grote lijnen overeenkomt met de Nederlandse norm gezond bewegen.

Gemiddeld krijgt de jeugd in de zomer 4,7 dagen per week minimaal één uur lichaamsbeweging. In de winter is het aantal dagen dat ze dagelijks een uur bewegen iets lager, namelijk 3,8 dagen per week. Slechts 2 procent in de zomer en 4 procent in de winter krijgt geen enkele dag in de week langer dan een uur lichaamsbeweging. Volgens de nngb moet een jongere alle dagen meer dan een uur matig intensieve lichaamsbeweging krijgen. In de zomer voldoet 19 procent aan dit criterium, waar dit in de winter 10 procent is.

5.3 Gebruik genotmiddelen

5.3.1 Alcohol

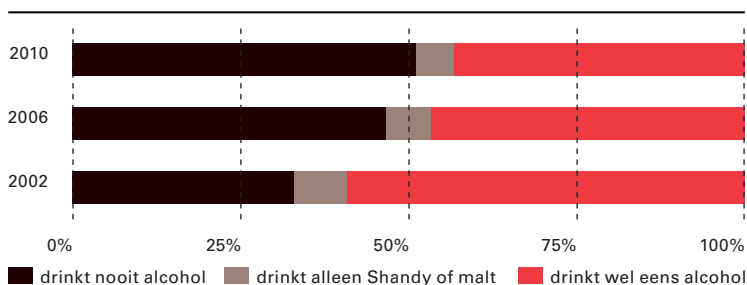
In de enquête hebben we de jongeren meerdere vragen gesteld over hun alcoholgebruik. Enkele vragen hebben we aan alle leeftijdsgroepen voorgelegd, maar het belangrijkste deel van de vragen over alcoholgebruik hebben we alleen aan de jongeren van 12 tot 17 gevraagd.

Onder de kinderen van 9 tot 11 is het gebruik van alcohol zeer laag, nog geen procent van die leeftijdscategorie heeft aangegeven wel eens alcohol te drinken.

Minder jongeren drinken alcohol

In figuur 5.1 staat het alcoholgebruik van de jongeren van 12 tot 17 jaar grafisch weergegeven. Er is een duidelijke neergaande trend te zien in het gebruik van alcohol. Gebruikte in 2002 ruim 55 procent van de jongeren wel eens alcohol, in 2010 is dit percentage gedaald tot iets boven de 40 procent. De gemiddelde leeftijd waarop deze jongeren voor het eerst drinken, is 13,7 jaar.

Figuur 5.1 Trend in alcoholgebruik van jongeren van 12-17 jaar

Binge-drinken

Binge-drinken is het drinken van een grote hoeveelheid alcohol bij één gelegenheid. Recentelijk is er veel aandacht geweest voor het binge-drinken onder jongeren. Om deze reden hebben we ook hierover een vraag gesteld aan de jeugd van 12 tot 17 jaar. Het blijkt dat de jongeren die aangeven wel eens te drinken, gemiddeld 1,6 keer in de afgelopen vier weken meer dan vijf glazen alcohol hebben genuttigd. Ruim 40 procent heeft geen enkele keer in de afgelopen vier weken meer dan vijf glazen alcohol gedronken. Wel zijn er enkele uitschieters die zelfs aangeven meer dan tien keer in de afgelopen vier weken meer dan vijf glazen alcohol te hebben gedronken. De jongeren die drinken, drinken gemiddeld iets meer dan in de voorgaande Jeugdpeilingen. Het aantal jongeren dat aangeeft de afgelopen week meer dan zes glazen te hebben gedronken, is gestegen van 19 procent in 2006 naar 26 procent in 2010.

Meer afkeuring van alcoholgebruik door ouders

We hebben de jongeren ook gevraagd naar wat hun ouders ervan vinden dat ze alcohol gebruiken. Omdat de respons voor de jongeren van 9 tot 11 erg laag was, gezien het geringe aantal alcoholdrinkers in deze groep, hebben we de leeftijdsgroepen samengevoegd. De uitkom-

sten van deze vraag staan in tabel 5.3. Het percentage ouders dat het alcoholgebruik van hun kinderen goedkeurt, is scherp gedaald sinds 2006. Het percentage dat het afraadt, is in lijn hiermee sterk gestegen. Opmerkelijk is wel dat het aantal ouders dat het gebruik van alcohol verbiedt, nauwelijks is veranderd. Wel is er een groeiend aantal jongeren dat alcohol gebruikt zonder dit aan hun ouders te vertellen. Dit komt mogelijk doordat ouders negatiever zijn gaan staan tegenover alcoholgebruik door hun kinderen.

Tabel 5.3 Wat vinden de ouders van het alcoholgebruik van de jongeren?

	2002	2006	2010
ze vinden het goed	61 %	62 %	46 %
ze vinden dat ik moet minderen	4 %	4 %	4 %
ze raden het af	17 %	17 %	24 %
ze verbieden het	2 %	3 %	3 %
ze weten het niet	2 %	3 %	9 %
ze zeggen er niets van	15 %	11 %	13 %

Drinkgedrag hangt samen met drinkgedrag van vrienden

Het drinken van alcohol door jongeren hangt vaak sterk samen met het drinkgedrag van hun vrienden en vriendinnen. In de Jeugdpeiling hebben we ook gevraagd naar het alcoholgebruik van de vrienden van de respondenten van 12 tot 17. Ruim 60 procent geeft aan dat van hun vrienden niemand alcohol drinkt. Bij een kwart zijn dit er een paar, en bij iets meer dan 10 procent zijn het de meeste vrienden. Deze waarden zijn nagenoeg gelijk aan de resultaten van de Jeugdpeilingen in 2002 en 2006. Als we kijken naar de relatie tussen het alcoholgebruik van de jongere en dat van zijn vrienden en ouders, dan blijkt dat alcoholgebruik het beste verklaard wordt door het drinken door vrienden⁴, gecorrigeerd voor leeftijd en geslacht. Ook het alcoholgebruik van de moeder heeft een significant effect op het alcoholgebruik van de jongeren⁵, in tegenstelling tot dat van de vader.

⁴ $p < 0,001$. Dit is de overschrijdingskans dat de gevonden relatie tussen het drinken van de jongere en dat van zijn vrienden op toeval berust.

⁵ $p = 0,02$

5.3.2 Roken

Aan alle jongeren hebben we ook vragen gesteld over het roken van sigaretten. Al is het voor kinderen onder de 16 verboden om sigaretten te kopen, we hebben toch ook de jongere kinderen over hun rookgedrag ondervraagd. We hebben ze onder andere gevraagd of ze roken of gestopt zijn, hoeveel ze roken en wat hun ouders er van vinden dat ze roken.

Aantal rokers constant

Ongeveer 6 procent van de jongeren rookt dagelijks, 5 procent af en toe. Het overgrote deel van de jongeren rookt niet structureel of heeft nog nooit gerookt (87% in 2010). Ongeveer 3 procent is alweer gestopt met roken. Deze resultaten zijn vergelijkbaar met de resultaten van de vorige Jeugdpeilingen en een duidelijke trend is er niet.

Aantal gerookte sigaretten neemt af

In de hoeveelheid sigaretten die gerookt wordt, is wel een trend waarneembaar. In vergelijking met de peilingen van 2006 en 2002 is het gemiddeld aantal gerookte sigaretten van de rokers gedaald. In 2002 en 2006 gaf ruim 40 procent aan meer dan tien sigaretten per dag te roken. In 2010 is dit percentage gehalveerd. Veel van de rokers in 2010 geven aan één tot drie sigaretten te roken (37%), waar dit in 2006 (7%) en 2002 (4%) aanzienlijk minder waren. Over de hele stad gezien is er tussen de wijken weinig verschil in het aantal jongeren dat rookt. Alle wijken zitten rond het stedelijk gemiddelde. In de Oosterparkwijk woont het hoogste percentage jongeren dat rookt.

Steeds meer rokers roken stiekem

Ook over roken hebben we de jongeren van 12 tot 17 gevraagd wat hun ouders ervan vinden. De trend die hierin zichtbaar is, is vergelijkbaar met die bij alcoholgebruik. Ook roken wordt steeds minder door ouders goedgekeurd en het aandeel ouders dat hun kinderen verbiedt om te roken is in 2010 gestegen naar ruim 5 procent. Het meest opvallend is dat het aandeel jongeren dat stiekem rookt explosief is gestegen van 7 procent in 2002 via 18 procent in 2006 naar 30 procent in 2010. Jongeren die roken vertellen dit steeds minder aan hun ouders.

Rookgedrag hangt samen met roken vrienden en ouders

Net als bij alcohol hebben we de jongeren gevraagd hoeveel van hun vrienden en vriendinnen roken. Ruim 60 procent geeft aan dat niemand van hun vrienden rookt, een percentage vergelijkbaar met de peilingen van 2002 en 2006. In 2010 geeft 9 procent aan dat de meeste van hun

vrienden roken. In 2006 was dit 7 procent en in 2002 12 procent. Al met al lijkt er in het rookgedrag van de jongeren niet veel te zijn veranderd. We hebben ook onderzocht waar het rookgedrag van de jongeren van 12 tot 17 het sterkste mee samenhangt. Het roken van jongeren wordt het beste verklaard door het rookgedrag van vrienden en vriendinnen⁶, maar ook het rookgedrag van de moeder⁶ en de vader⁷ hangen significant samen met het rookgedrag van hun kind.

5.3.3 Drugsgebruik

Naast het gebruik van sigaretten en alcohol zijn er nog meer genotmiddelen die jongeren tot zich kunnen nemen. In deze paragraaf wordt het gebruik van verschillende drugs besproken. De jongeren van 9 tot 11 jaar hebben we alleen gevraagd of zij wel eens geblowd hebben. De jongeren van 12 tot 17 hebben we uitgebreid ondervraagd over het gebruik van een aantal soft- en harddrugs.

Tabel 5.4 Gebruik van drugs door jongeren 12-17 jaar

	nooit	ooit 1 keer	laatste jaar
hasj/wiet	82,4 %	9,8 %	7,8 %
kalmeringsmiddelen	98,4 %	1,1 %	0,4 %
XTC	98,7 %	1,1 %	0,2 %
paddo's	99,0 %	0,9 %	0,1 %
cocaïne	99,3 %	0,6 %	0 %
speed/amfetamine	99,5 %	0,4 %	0,1 %
GHB	99,7 %	0,3 %	0 %
LSD	99,8 %	0,2 %	0 %
heroïne	100 %	0 %	0 %

Onder jonge kinderen nagenoeg geen drugsgebruik

Van alle jongeren tussen 9 en 11 geeft minder dan 1 procent aan wel eens een trekje te hebben gehad van een sigaret met hasj of wiet, net als in de vorige Jeugdpeilingen. Van de jongeren van 12 tot 17 is dit 18 procent, waarvan 2 procent de laatste vier weken vaker dan acht keer heeft geblowd.

In tabel 5.4 staan de gegevens over het gebruik van de meest voorkomende drugs. Vooral hasj of wiet is door een substantieel aantal jongeren gebruikt. Van de overige drugs die zijn nagevraagd, hebben

⁶ $p < 0,001$. Zowel voor het effect van vrienden en vriendinnen als dat van de moeder.

⁷ $p = 0,01$.

de jongeren het meest kalmeringsmiddelen gebruikt. Het is echter onduidelijk of hier ook kalmeringsmiddelen onder vallen die de jongeren voorgeschreven krijgen. Verder worden ook XTC en paddo's in een aantal gevallen genoemd. Zwaardere drugs als GHB, LSD en cocaïne worden maar in enkele gevallen genoemd, maar er is niemand die een van deze drugs in het afgelopen jaar heeft gebruikt. Heroïne is nog nooit door een van de respondenten gebruikt.

5.3.4 Middelengebruik behandeld op school

We hebben alle jongeren van 12 tot 17 gevraagd of de thema's roken, alcohol en drugs zijn behandeld op school en of zij vinden dat dit ook voldoende is gebeurd. In tabel 5.5 kijken we naar de aantallen jongeren die aangeven dat dit thema helemaal niet bij hen op school is behandeld.

Tabel 5.5 Is dit thema behandeld op school? (percentage 'nee')

	2002	2006	2010
roken	31 %	30 %	32 %
alcohol	36 %	31 %	29 %
drugs	36 %	32 %	34 %

Een derde van de jongeren vindt thema's onderbelicht

Er is in de periode van 2002 tot 2010 weinig veranderd in de behandeling van de thema's roken, alcohol en drugs op school. Voor alledrie de thema's geldt dat ongeveer één derde van de jongeren deze thema's op school nooit heeft behandeld. Als ze deze thema's wel op school hebben behandeld, geeft ongeveer een kwart van de jongeren aan dat het dan te weinig is behandeld. De aantallen zijn hierin ongeveer gelijk voor alledrie de thema's. Dit betekent dat er ruimte is voor verbetering op het gebied van voorlichting over deze verslavende middelen.

Voor alledrie de hier genoemde thema's hebben we ook gekeken of er een verschil is in middelengebruik tussen de leerlingen bij wie het thema wel en de leerlingen bij wie het thema niet is behandeld op school. Uit de verzamelde gegevens halen wij geen bewijs dat er verschil is in het rookgedrag, alcoholgebruik en drugsgebruik tussen deze groepen jongeren. Het gebruik van drugs, alcohol en sigaretten is ongeveer gelijk in deze groepen.

6 Maatschappelijke participatie

Het is belangrijk dat jongeren zich ontwikkelen tot betrokken en verantwoordelijke burgers, die in de maatschappij meedoen. In dit hoofdstuk behandelen we de vragen die we hebben gesteld over de maatschappelijke participatie van de jeugd. Zo hebben we gevraagd naar het verenigings- en het uitgaansleven van de jongeren. Ook kijken we naar de aanwezigheid van voorzieningen voor jongeren die de gemeente beheert, zoals speeltoestellen en sportvelden.

6.1 Participatie in clubs en activiteiten

Een belangrijk onderdeel van maatschappelijke betrokkenheid is dat een jongere zich mengt onder de mensen en actief in het leven staat. Het lid zijn van een vereniging is hier een goed voorbeeld van. We hebben daarom de jongeren gevraagd of zij lid zijn van een sportvereniging, een andere vereniging of van de openbare bibliotheek. Naast de vragen over verenigingslidmaatschap hebben we de jongeren ook gevraagd of zij wel eens deelnemen aan een cursus of les in schilderen, tekenen of knutselen dan wel een cursus of les in dans of muziek.

Lidmaatschap sportverenigingen groeit gestaag

Het aantal jongeren dat lid is van een sportclub of een andere vereniging, is even hoog als in 2006, waar er tussen 2002 en 2006 nog een stijging was van 10 procent. Het lidmaatschap van sportverenigingen is echter vanaf 2002 gestaag gestegen. Dit geeft aan dat het lidmaatschap van andere verenigingen dan sportverenigingen onder de jeugd aan het afnemen is sinds 2006. Het aantal jongeren dat lid is van de openbare bibliotheek is afgenomen sinds 2002. In 2002 was 90 procent nog lid van de openbare bibliotheek, terwijl dit in 2010 geldt voor 84 procent van de jongeren.

Meeste verenigingslidmaatschap in Nieuw-zuid particulier

De verschillen tussen de wijken met betrekking tot het lidmaatschap van een (sport)vereniging staan weergegeven in tabel 6.1. Er zijn enkele wijken waar het verenigingslidmaatschap aanzienlijk lager ligt dan gemiddeld. Met name in Vinkhuizen, Paddepoel en Lewenborg zijn relatief weinig kinderen lid van een vereniging. In Nieuw-zuid particulier is het aantal jongeren dat lid is van een sportvereniging of andere vereniging juist aanzienlijk hoger dan in de rest van de stad. Het lidmaatschap van de openbare bibliotheek is over de gehele stad nagenoeg gelijk verdeeld.

Jongens vaker lid vereniging

Als we kijken naar het verschil in clublidmaatschap tussen jongens en meisjes, is te zien dat jongens aanzienlijk vaker lid zijn van een club dan meisjes. Van de jongens zegt 73 procent lid te zijn van een club of vereniging, van de meisjes is dit 64 procent. Dit verschil is vooral het gevolg van het feit dat meer jongens bij een vereniging sporten dan meisjes. Bij de bibliotheek is er ook een duidelijk verschil, daar zijn het de meisjes die veel vaker lid zijn. Van de meisjes is 88 procent lid van de bibliotheek, terwijl dit van de jongens 79 procent is.

Tabel 6.1 Lidmaatschap van (sport)verenigingen en de bibliotheek, en les in dans, muziek, theater of beeldende kunst buiten school per wijk

	lid (sport) club of vereniging	lid openbare bibliotheek	laatste jaar dans/muziekles gehad	laatste jaar les beeldende kunst gehad
Centrum	68 %	84 %	49 %	10 %
Oranjewijk/Schilderswijk	76 %	89 %	51 %	12 %
Oud-zuid	74 %	85 %	45 %	19 %
Nieuw-zuid corporatief	76 %	84 %	34 %	10 %
Nieuw-zuid particulier	88 %	88 %	44 %	12 %
Oosterparkwijk	69 %	75 %	27 %	9 %
Korrewegwijk/De Hoogte	66 %	76 %	38 %	15 %
Lewenborg	59 %	85 %	30 %	9 %
Beijum	65 %	85 %	34 %	6 %
Nieuw-oost	82 %	86 %	32 %	5 %
Paddepoel	62 %	82 %	19 %	9 %
Vinkhuizen	57 %	76 %	23 %	6 %
Nieuw-west	80 %	86 %	34 %	12 %
Hoogkerk/de dorpen	77 %	80 %	25 %	11 %
Stad	72 %	84 %	34 %	10 %
Stad (2006)	72 %	87 %	-	-
Stad (2002)	62 %	91 %	-	-

Meeste les in dans en muziek in Oranjewijk/Schilderswijk en Centrum

Een derde van alle jongeren heeft het afgelopen jaar les of een cursus gehad in dans, zang of muziek. De verschillen tussen de wijken zijn hierin groot. Het meeste les hebben jongeren in het Centrum en de Oranjewijk/Schilderswijk. In Paddepoel en Vinkhuizen zijn deze percentages flink lager. Van alle jongeren in de stad heeft 10 procent les of een

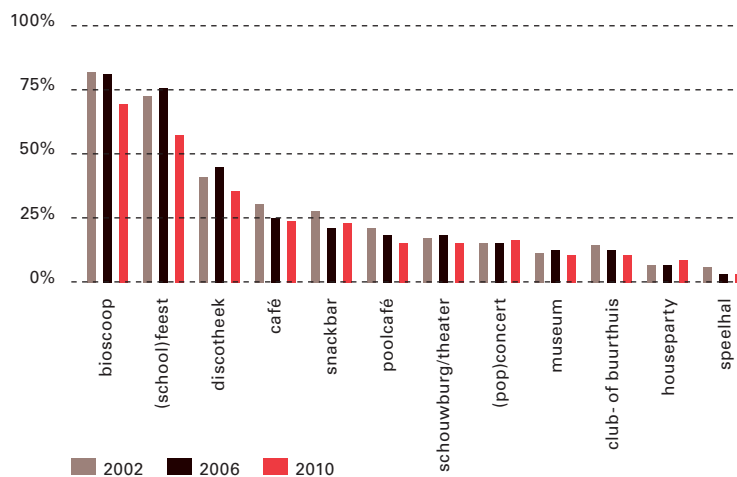
cursus gehad in tekenen, schilderen of knutselen. Dit percentage verschilt in mindere mate tussen de wijken. In Oud-zuid vinden we de meeste jongeren die een dergelijke cursus volgen. In Nieuw-oost de minste, maar ook in Beijum en Vinkhuizen ligt het percentage onder het gemiddelde.

6.2 Uitgaan

De jongeren van 12 tot 17 jaar hebben we gevraagd waar zij naartoe gaan als zij uitgaan. De meest gebruikelijke uitgaansgelegenheden, zoals de bioscoop, (school)feesten en de discotheek, hebben we aan de jongeren voorgelegd en voor elke soort hebben zij aangegeven of ze die wel eens bezoeken.

In figuur 6.1 staan de percentages van de jongeren die wel eens naar de genoemde uitgaansgelegenheden gaan.

Figuur 6.1 Percentage jongeren dat de genoemde uitgaansgelegenheid bezoekt

Bioscoop nog altijd populairste uitgaansgelegenheid

In de figuur staan de resultaten van de Jeugdpeiling 2010 naast die van de twee vorige peilingen van 2002 en 2006. In vergelijking met de vorige peilingen zijn er weinig verschuivingen, al lijkt zowel de populariteit van de bioscoop als die van het (school)feest iets te zijn afgenomen. Toch blijven dit met afstand de meest populaire uitgaansgelegenheden van de jongeren, gevolgd door de discotheek en het café. De speelhal wordt door de jongeren het minst genoemd en vertoont ook een duidelijk dalende trend. Dit heeft ongetwijfeld te maken met het verdwijnen

van speelhallen door de groeiende aanwezigheid van spelcomputers thuis. Ook het poolcafé heeft aan populariteit ingeboet in de afgelopen acht jaar.

6.3 Voorzieningen

In de enquête hebben we de jongeren gevraagd in hoeverre zij tevreden zijn met een aantal voorzieningen in hun buurt. We hebben vier categorieën voorzieningen onderzocht: speel- en klimtoestellen, voorzieningen om buiten te spelen (zoals trapveldjes en skatebanen), ruimte voor activiteiten (zoals buurthuizen en jongerencentra) en sportvoorzieningen (zoals gymzalen en sportvelden).

In tabel 6.2 staan de percentages jongeren die tevreden zijn met deze voorzieningen in hun buurt. In vergelijking met de Jeugdpeiling van 2006, toen we deze vragen voor het eerst aan de jongeren hebben gesteld, zijn er geen noemenswaardige verschillen in de tevredenheid van de jongeren met de voorzieningen.

Tabel 6.2 Tevredenheid met voorzieningen in de buurt voor de jeugd, per wijk

	speel- en klim- toestellen	voorzieningen voor buiten spelen	ruimten voor activiteiten	sportvoorzieningen
Centrum	47 %	53 %	37 %	54 %
Oranjewijk/Schilderswijk	81 %	67 %	61 %	59 %
Oud-zuid	73 %	61 %	59 %	53 %
Nieuw-zuid corporatief	65 %	48 %	65 %	65 %
Nieuw-zuid particulier	82 %	69 %	53 %	74 %
Oosterparkwijk	67 %	59 %	68 %	61 %
Korrewegwijk/De Hoogte	68 %	58 %	58 %	57 %
Lewenborg	66 %	54 %	74 %	65 %
Beijum	72 %	63 %	67 %	74 %
Nieuw-oost	82 %	69 %	66 %	68 %
Paddepoel	62 %	52 %	51 %	58 %
Vinkhuizen	72 %	74 %	72 %	73 %
Nieuw-west	70 %	59 %	34 %	54 %
Hoogkerk/de dorpen	67 %	66 %	58 %	75 %
Stad	74 %	63 %	61 %	68 %

Vooral in het Centrum missen jongeren voorzieningen

Over de gehele stad gezien is een ruime meerderheid van de jongeren tevreden over de voorzieningen in de buurt. De minste tevredenheid oogsten de ruimten voor activiteiten, waar 61 procent van de jeugd tevreden mee is.

Met de speel- en klimtoestellen zijn de jongeren in het overgrote deel van de wijken tevreden. De uitzondering hierop is de wijk Centrum, waar slechts 47 procent aangeeft tevreden te zijn met deze voorzieningen. Dit heeft ongetwijfeld te maken met de beperkte mogelijkheden voor speelvoorzieningen in het Centrum van de stad. Bovengemiddeld tevreden met de speeltoestellen is de jeugd in de Oranjewijk/Schilderswijk, Nieuw-zuid particulier en Nieuw-oost.

In Nieuw-zuid corporatief is de tevredenheid onder jongeren over de voorzieningen om buiten te spelen het kleinst. Iets minder ontevreden is de jeugd in het Centrum en in Paddepoel. De grootste tevredenheid over de voorzieningen om buiten te spelen is er onder de jongeren in Vinkhuizen.

Ruimten waar activiteiten georganiseerd kunnen worden, missen vooral de jongeren in het Centrum en in Nieuw-west. In Lewenborg en Vinkhuizen is de jeugd daarentegen bovengemiddeld tevreden over de ruimten die er zijn om activiteiten te organiseren.

Over de sportvoorzieningen is de jeugd in de gehele stad tevreden, al geldt dit in iets mindere mate voor de jeugd in het Centrum, Oud-zuid en Nieuw-west. In Vinkhuizen en Hoogkerk/de dorpen is de jeugd erg tevreden over de aanwezigheid van sportvoorzieningen, opmerkelijk genoeg juist de buurten die Nieuw-west omsluiten, waar de jeugd aanzienlijk minder tevreden is.

7 Veilig opgroeien

In dit hoofdstuk staan de leefomgeving en het gedrag van de Groninger jeugd met betrekking tot hun veiligheid centraal. Een veilige leefomgeving is voor een jongere essentieel om tot ontplooiing te komen. We hebben de jongeren vragen gesteld over onder andere pesten, wangedrag en over hun attitude tegenover ongewenst gedrag van anderen.

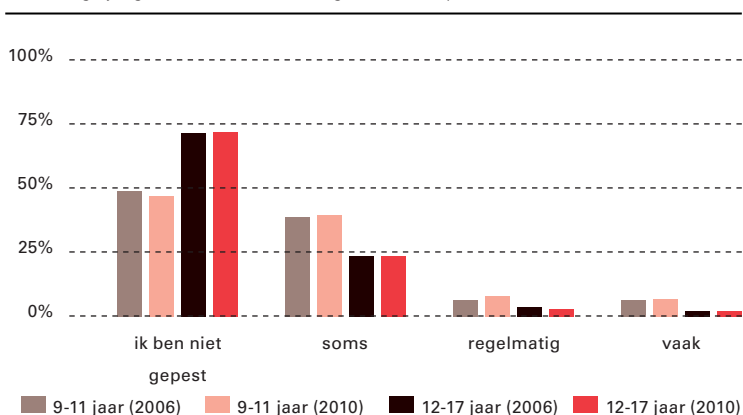
7.1 Pesten

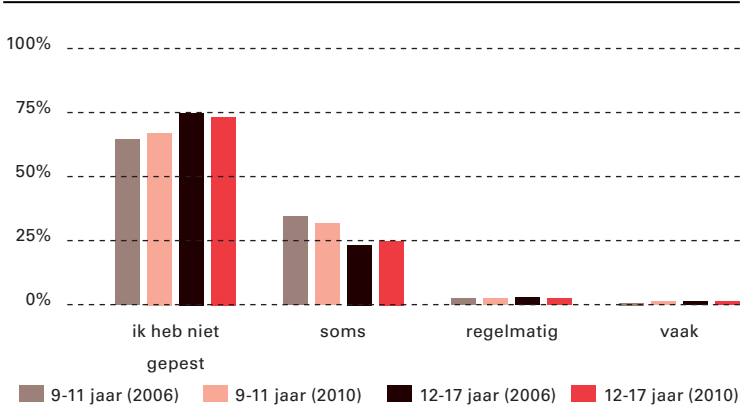
Belangrijk voor de leefomgeving van een jongere is de mate waarin hij in aanraking komt met pesten. Gepest worden kan van grote invloed zijn op het welzijn van een mens. We hebben net als in 2006 vragen gesteld over de mate waarin jongeren gepest zijn en ook over de mate waarin zij zelf andere kinderen hebben gepest.

Pesten en gepest worden vaker onder jongere jeugd

In figuur 7.1 staat weergegeven hoe vaak de jongeren worden gepest. In vergelijking met 2006 is er weinig veranderd in de mate waarin jongeren worden gepest. Kinderen van 9 tot 11 jaar zijn aanzienlijk vaker slachtoffer van pesten dan jongeren van 12 tot 17. Zij zijn echter ook vaker de dader van pestgedrag, zoals te zien is in figuur 7.2. Het aantal jongeren dat aangeeft zelf anderen te hebben gepest is in vergelijking met de vorige meting van 2006 ook nauwelijks veranderd.

Figuur 7.1 Percentage jongeren dat slachtoffer is geweest van pesten

Figuur 7.2 Percentage jongeren dat dader is geweest van pesten

Pesten via internet neemt toe

De manier waarop kinderen gepest worden is de laatste jaren aan het verschuiven naar het internet. Om deze reden hebben we de jongeren van 12 tot 17 ook gevraagd of zij wel eens zijn gepest via het internet. Het percentage jongeren in Groningen dat via het internet is lastiggevallen is toegenomen in de afgelopen periode. In 2006 gaf 13 procent van de jongeren aan hier slachtoffer van te zijn. Dit percentage is in 2010 gestegen naar 18 procent.

Kwart kinderen doet dingen tegen zijn zin om aardig gevonden te worden

De kinderen (9 tot 11 jaar) hebben we een tweetal vragen gesteld over dingen die ze doen tegen hun zin omdat dit vanuit hun omgeving verwacht wordt of omdat ze denken dat dit van ze verwacht wordt. Uit de resultaten blijkt dat ruim een kwart van de kinderen wel eens dingen doet die ze eigenlijk niet willen doen, of tegen hun zin aan dingen meedoet om erbij te horen of om aardiger gevonden te worden. Bovendien geeft 1 procent van de kinderen aan dit zelfs vaak te doen. Deze percentages zijn vergelijkbaar met de resultaten van de Jeugdpeilingen uit 2002 en 2006.

7.2 Wangedrag

We hebben gevraagd hoe vaak de jongeren bepaalde vormen van wangedrag hebben vertoond. Hiertoe hebben we ze een elftal vergrijpen voorgelegd waarvan zij hebben aangegeven of ze deze het afgelopen schooljaar hebben gepleegd. De jongeren van 12 tot 17 jaar hebben in aanvulling hierop een paar vragen gekregen over zwaardere vergrijpen. Omdat het percentage jongeren dat heeft aangegeven iemand anders met een mes of wapen te hebben verwond verwaarloosbaar is, is deze vraag buiten beschouwing gelaten. Dit geldt ook voor de vraag over afpersing onder dreiging van geweld.

Tabel 7.1 Percentage vertoond wangedrag door jongeren in 2002, 2006 en 2010

	9-11			12-17		
	2002	2006	2010	2002	2006	2010
zwartrijden	1 %	1 %	1 %	12 %	10 %	10 %
diefstal (< 5 euro)	3 %	0 %	1 %	9 %	7 %	5 %
diefstal (> 5 euro)	1 %	0 %	1 %	4 %	2 %	2 %
vernielingen	3 %	5 %	4 %	10 %	11 %	11 %
bekladding	1 %	1 %	1 %	10 %	7 %	7 %
fietsendiefstal	0 %	0 %	0 %	4 %	1 %	3 %
lastigvallen/bedreigen	-	-	-	5 %	4 %	3 %
mishandeling	-	-	-	1 %	1 %	1 %
brandstichting	4 %	2 %	1 %	7 %	5 %	4 %
insluiping	0 %	1 %	0 %	1 %	1 %	1 %
heling	-	-	-	5 %	3 %	3 %
diefstal op school	3 %	3 %	2 %	9 %	9 %	8 %
deelname vechtpartij	-	-	-	7 %	5 %	6 %
wapen bij zich gedragen	4 %	3 %	2 %	8 %	5 %	5 %

Weinig veranderingen in vertoond wangedrag

In vergelijking met de voorgaande peilingen is er weinig verschil in het percentage jongeren dat de gevraagde vormen van wangedrag vertoont (tabel 7.1). Als er verschillen zijn, is het percentage wangedrag doorgaans lager dan bij de voorgaande peilingen. Met name het aantal jongeren dat brand heeft gesticht vertoont een geleidelijke daling. Ook voor de kleine diefstal, heling en het dragen van een wapen lijkt er sprake te zijn van een neergaande trend. Het meest voorkomende vergrijp is in beide leeftijdsgroepen het vernielen van dingen.

Veel vernielingen door jongeren in Hoogkerk/de dorpen

Voor de vergelijking tussen de wijken zijn een aantal meer voorkomende vormen van wangedrag gerapporteerd in tabel 7.2. Over de gehele stad zijn vernielingen en zwartrijden de meest voorkomende vormen van wangedrag. Zwartrijden komt vooral voor bij jongeren die wonen in het Centrum of in Korrewegwijk/De Hoogte. Het percentage jongeren dat zegt met opzet iets vernield te hebben is vooral groot in Hoogkerk/de dorpen (12%). Jongeren uit het Centrum stelen het minste op school. De overige wijken zitten allemaal dicht rond het stadsgemiddelde van 6 procent.

Tabel 7.2 Percentage jongeren die dit schooljaar wangedrag hebben vertoond, per wijk

	bekladding	diefstal op school	zwartrijden	vernieling
Centrum	5 %	3 %	12 %	6 %
Oranjewijk/Schilderswijk	6 %	8 %	6 %	9 %
Oud-zuid	8 %	7 %	5 %	8 %
Nieuw-zuid corporatief	3 %	7 %	9 %	9 %
Nieuw-zuid particulier	3 %	6 %	7 %	10 %
Oosterparkwijk	4 %	5 %	8 %	9 %
Korrewegwijk/De Hoogte	5 %	6 %	10 %	8 %
Lewenborg	8 %	6 %	8 %	7 %
Beijum	6 %	7 %	7 %	9 %
Nieuw-oost	4 %	7 %	6 %	9 %
Paddepoel	6 %	6 %	9 %	10 %
Vinkhuizen	3 %	4 %	7 %	6 %
Nieuw-west	5 %	5 %	5 %	6 %
Hoogkerk/de dorpen	6 %	5 %	5 %	12 %
Stad	5 %	6 %	7 %	9 %
Stad 2006	5 %	7 %	7 %	9 %
Stad 2002	7 %	7 %	8 %	8 %

Meer jongeren doorgestuurd naar HALT

We hebben de jongeren naast het vertoonde wangedrag ook gevraagd of ze in aanraking zijn gekomen met de politie. Als dit het geval is, hebben we ze gevraagd waarvoor zij betrapt of opgepakt zijn en of ze zijn doorverwezen naar een bureau van HALT. In vergelijking met 2002 en 2006 is het aantal jongeren dat door de politie is betrapt of opgepakt,

nauwelijks veranderd. In 2010 is 12 procent in aanraking geweest met de politie. Veel jongeren zijn in aanraking gekomen met de politie door kleine verkeersovertredingen, vernielingen of winkeldiefstal. Een groter deel van de jongeren die door de politie zijn opgepakt, is doorgestuurd naar HALT. Dit percentage is met ruim 10 procent gestegen van 26 in 2002 naar 37 procent in 2010. Het gaat in veel gevallen om het afsteken van vuurwerk buiten de toegestane periode.

Jongeren uit Centrum meeste in aanraking met politie

We hebben ook per wijk gekeken naar het aantal jongeren dat met de politie in aanraking is gekomen. Met name jongeren, woonachtig in het Centrum, zijn betrapt of opgepakt door de politie (17%). Dit geldt in iets mindere mate voor jongeren in de Oosterparkwijk (14%) en Vinkhuizen (13%). In Nieuw-oost (4%) en Oud-zuid (5%) is het percentage jongeren dat in aanraking is gekomen met de politie, beduidend lager.

7.3 Normbesef

We hebben in de Jeugdpeiling vragen opgenomen over de mening van jongeren over regeloverschrijdend gedrag van anderen. Zo kunnen we een beeld schetsen van welk gedrag de jongeren goedkeuren en wat ze afkeuren. Het betreft vragen over de mening van de jongeren wanneer zij er getuige van zijn als iemand iets steelt, iemand een meisje lastigvalt, iemand iets vernielt, iemand gestolen spullen verkoopt of als een leeftijdsgenoot drugs verkoopt.

Deze vragen zijn samengesteld tot een indicator die normbesef in het algemeen meet. De betrouwbaarheid van deze indicator is matig⁸, maar geeft ons toch een indicatie over hoe het normbesef gemiddeld is.

Normbesef neemt af met hogere leeftijd

In vergelijking met 2006 is er weinig veranderd in het normbesef van de jongeren. Als we kijken naar de normen per leeftijd, is te zien dat naarmate de jongeren ouder worden hun normen versoepelen. De uitzondering hierop is het lastigvallen van een meisje, waarvan nagenoeg alle jongeren in alle leeftijdsgroepen aangeven dat ze het heel erg vinden als ze daar getuige van zijn. Naarmate de jongeren ouder worden hebben ze vooral minder moeite met het zien van iemand die gestolen spullen verkoopt of met leeftijdsgenoten die hasj of wiet verkopen.

⁸ Cronbach's alfa 0,66. Deze waarde geeft aan in hoeverre de samengevoegde vragen hetzelfde meten. Waarden boven de 0,8 worden goed genoemd.

Normbesef laagst onder jongeren in Beijum

In tabel 7.3 staan de percentages jongeren die het erg vinden om getuige te zijn van deze gebeurtenissen per wijk. De mening over deze gebeurtenissen verschilt weinig tussen de wijken in Groningen. Wel is er één wijk die er in negatieve zin uitspringt, namelijk Beijum. De jeugd in deze wijk heeft er aanzienlijk minder moeite mee als er in hun omgeving iets gestolen wordt, als ze zien dat iemand gestolen spullen verkooft of als een leeftijdsgenoot hasj of wiet verkooft. Het percentage dat aangeeft het erg te vinden als zij hier getuige van zijn ligt aanzienlijk lager dan in de – in veel andere gevallen – vergelijkbare wijk Lewenborg. Beijum heeft de laagste gemiddelde schaalscore voor normbesef. In Nieuw-west is deze schaalscore gemiddeld het hoogste van alle wijken.

Tabel 7.3 Percentage per wijk dat het erg vindt getuige van een gebeurtenis te zijn

	iemand die iets steelt	iemand die een meisje lastigvalt	leeftijdsgenoot die hasj/wiet verkooft	iemand die iets verniet	iemand die gestolen spullen verkooft
Centrum	73 %	94 %	72 %	84 %	76 %
Oranjewijk/Schilderswijk	77 %	98 %	63 %	89 %	77 %
Oud-zuid	74 %	98 %	63 %	83 %	74 %
Nieuw-zuid corporatief	75 %	96 %	62 %	82 %	74 %
Nieuw-zuid particulier	74 %	97 %	63 %	88 %	72 %
Oosterparkwijk	70 %	95 %	65 %	80 %	70 %
Korrewegwijk/De Hoogte	69 %	96 %	61 %	80 %	72 %
Lewenborg	74 %	96 %	66 %	83 %	69 %
Beijum	61 %	98 %	56 %	80 %	61 %
Nieuw-oost	76 %	96 %	61 %	82 %	71 %
Paddepoel	72 %	94 %	63 %	79 %	72 %
Vinkhuizen	74 %	96 %	72 %	80 %	73 %
Nieuw-west	80 %	97 %	66 %	87 %	78 %
Hoogkerk/de dorpen	75 %	97 %	63 %	83 %	69 %
Stad	74 %	97 %	64 %	84 %	73 %
Stad (2006)	70 %	96 %	62 %	84 %	70 %

Normbesef hangt sterk samen met wangedrag

Om een beter beeld te krijgen hoe dit normbesef samenhangt met het gedrag van de jongeren, hebben we de relatie tussen normbesef en wangedrag onderzocht. Uit de analyse blijkt dat er een sterke, statistisch significante samenhang is tussen normbesef en wangedrag. Een laag normbesef van jongeren hangt samen met meer wangedrag⁹, ook als er gecorrigeerd wordt voor de leeftijd en het geslacht van de jongeren. Het normbesef van meisjes is significant hoger dan dat van jongens, die op hun beurt weer meer wangedrag vertonen dan de meisjes.

⁹ Overschrijdingskans < 0,001. Dit is de kans dat het gevonden verband op toeval blijkt te berusten.

8 De wijken

Naast de rapportage op het gebied van de verschillende programma-lijnen, bieden we in dit hoofdstuk een overzicht van de stand van zaken van de jeugd in de veertien GSB-wijken in Groningen. Per wijk geven we een aantal belangrijke indicatoren weer in vergelijking met het stadsgemiddelde.

De indicatoren in dit hoofdstuk richten zich op alle aspecten van het leven van een jongere, zoals zijn of haar leefstijl, gezondheid, gedrag en sociale omgeving. Per programmalijn geven we een aantal indicatoren weer voor elke wijk. De meest opvallende uitkomsten van de desbetreffende wijk lichten we nader toe.

Enkele van de hier gebruikte indicatoren zijn gemaakt door variabelen samen te voegen of door het samenvoegen van enkele relevante categorieën. Voor wangedrag geven we het aandeel jongeren dat minimaal één van de zeventien genoemde vergrijpen heeft gepleegd. We spreken van gezond eten als de jongeren minimaal zes dagen per week ontbijten, warm eten en groente eten, dagelijks minimaal twee keer fruit eten en niet meer dan vier tussendoortjes eten. Voor schoolbeleving hebben we in paragraaf 3.1 een toelichting gegeven over de samenstelling van deze indicator. De laatste samengestelde indicator betreft de sturing door ouders, die we hebben toegelicht in paragraaf 4.2.2.

De indicator voor 'Alle inwonende ouders werken' is zo samengesteld dat de jongeren hieronder vallen als de ouders bij wie ze in huis wonen, allemaal werken. Bij co-ouderschappen en traditionele gezinnen betreft dit dus beide ouders. In een eenoudergezin betreft het de inwonende ouder.

8.1 Centrum

Het Centrum verschilt in veel opzichten van veel andere wijken in de stad. Niet alleen de samenstelling van de huishoudens is er anders, ook bepaalde voorzieningen voor de jeugd zijn lastiger te realiseren in het centrum van een grote stad.

Betrekkelijk weinig kinderen uit het Centrum gaan uit school meestal naar huis. Dit percentage is hier het laagste van alle wijken in de stad. De schoolbeleving in het Centrum is vergelijkbaar met het stadsgemiddelde.

Het aantal jongeren dat opgroeit in een eenoudergezin is aanzienlijk hoger dan het gemiddelde van de stad. Een derde van alle jongeren in het Centrum woont in een huishouden met één ouder. Aanzienlijk minder jongeren groeien op in een gezin waarin alle ouders werken dan gemiddeld in de stad.

Het percentage jongeren dat een goede gezondheid ervaart is in het Centrum flink lager dan het stadsgemiddelde en zelfs het laagste van de hele stad. Daarentegen wijken deze jongeren weinig af van het stadsgemiddelde met betrekking tot gezond eten, overgewicht en mate van sporten. Desalniettemin geeft slechts 68 procent van de jongeren aan dat zij zichzelf als gezond ervaren, het laagste van alle wijken van de stad. De leeftijd waarop de jongeren voor het eerst drinken is in het Centrum met 15 jaar gelijk aan het stadsgemiddelde. Ook is er in het Centrum het kleinste percentage rokers onder jongeren van de gehele stad.

Van de jongeren in het Centrum is 68 procent lid van een club of vereniging. De tevredenheid met de voorzieningen voor de jeugd is in het Centrum laag. De tevredenheid met speel- en klimtoestellen en sportvoorzieningen is het laagste van de gehele stad. Desondanks is nog altijd ongeveer de helft van de jongeren wel tevreden met de voorzieningen, waar het in een stadscentrum natuurlijk lastig is voorzieningen te creëren speciaal voor jongeren.

Wat pesten betreft is het Centrum vergelijkbaar met het stadsgemiddelde, er worden niet overmatig veel kinderen gepest en er zijn ook minder pesters dan gemiddeld in de stad. Het percentage jongeren dat wangedrag vertoont is in het Centrum aanzienlijk hoger dan het gemiddelde van de stad. Het Centrum scoort hier zelfs het hoogste van alle wijken. De jongeren in het Centrum maken zich met name bovengemiddeld vaak schuldig aan zwartrijden, terwijl diefstal op school er juist betrekkelijk weinig voorkomt.

Tabel 8.1 Indicatoren voor de jeugd in het Centrum

		Stad
schoolbeleving (gemiddelde schaalscore)	7,5	7,5
gaat meestal naar huis uit school	88 %	94 %
woont in eenoudergezin	33 %	23 %
alle inwonende ouders werken	63 %	75 %
hoge sturing door ouders	18 %	20 %
zeer goede gezondheidsbeleving	68 %	75 %
gezond etende jongeren	79 %	77 %
te zware jongeren	11 %	12 %
sport buiten school	75 %	77 %
rookt of is gestopt	9 %	12 %
leeftijd eerste keer alcoholgebruik (modus*)	15	15
lid van een club/vereniging	68 %	72 %
tevreden over deze voorziening in de buurt:		
<i>speel- en klimtoestellen -</i>	52 %	74 %
<i>voorzieningen om buiten te spelen (skatebaan, trapveldje) -</i>	55 %	63 %
<i>ruimte voor activiteiten (buurthuis, jongerencentrum) -</i>	39 %	61 %
<i>sportvoorzieningen (gymzaal, sportvelden) -</i>	55 %	68 %
is gepest	32 %	37 %
heeft andere kinderen gepest	27 %	30 %
heeft wangedrag vertoond	27 %	23 %
gedaan afgelopen schooljaar:		
<i>zwartrijden -</i>	12 %	7 %
<i>spullen vernielen -</i>	6 %	9 %
<i>dingen bekladden -</i>	5 %	5 %
<i>diefstal op school -</i>	3 %	6 %

* De modus is de waarde die het meest voorkomt.

8.2 Oranjewijk/Schilderswijk

In tabel 8.2 staan de indicatoren van de jeugd in de Oranjewijk/Schilderswijk. De indicatorscore op schoolbeleving is met 7,5 gelijk aan die van de gehele stad. Ook het aantal jongeren dat uit school meestal naar huis gaat wijkt weinig af van het percentage van de gehele stad.

Als we kijken naar de samenstelling van de huishoudens in de Oranjewijk/Schilderswijk, is te zien dat het percentage jongeren van wie de inwonende ouders allen werken aanzienlijk hoger is dan het stadsgemiddelde, namelijk 81 procent. Het aantal eenoudergezinnen is vergelijkbaar met het stadsgemiddelde.

De gezondheidsbeleving ligt onder jongeren in deze wijken iets hoger dan het gemiddelde van de stad. Ook het aantal jongeren dat gezond eet en aan sport doet ligt iets boven het stadsgemiddelde, terwijl het aantal jongeren met overgewicht duidelijk lager ligt. Wat het aandeel rokers betreft is de wijk erg gemiddeld voor de stad Groningen. De leeftijd waarop de meeste jongeren beginnen met drinken ligt iets lager dan voor de stad.

Driekwart van de jongeren in deze wijk is lid van een vereniging. De jeugd is bovengemiddeld tevreden met de voorzieningen voor jongeren in de wijk, behalve met de sportvoorzieningen. Over de speeltoestellen is de jeugd zelfs het meest tevreden van alle wijken.

De mate waarin jongeren uit de Oranjewijk/Schilderswijk pesten en gepest worden is vergelijkbaar met het gemiddelde van de stad. Het wangedrag van de jeugd in de Oranjewijk/Schilderswijk is iets hoger dan gemiddeld in de stad. De jongeren in deze wijk rapporteren van alle wijken het vaakst dat zij wel eens iets op school hebben gestolen (8%). Al wijkt dit niet veel af van de andere wijken in de stad.

Tabel 8.2 Indicatoren voor de jeugd in de Oranjewijk/Schilderswijk

		Stad
schoolbeleving (gemiddelde schaalscore)	7,5	7,5
gaat meestal naar huis uit school	96 %	94 %
woont in eenoudergezin	24 %	23 %
alle inwonende ouders werken	81 %	75 %
hoge sturing door ouders	21 %	20 %
zeer goede gezondheidsbeleving	78 %	75 %
gezond etende jongeren	86 %	77 %
te zware jongeren	7 %	12 %
sport buiten school	79 %	77 %
rookt of is gestopt	13 %	12 %
leeftijd eerste keer alcoholgebruik (modus)	14	15
lid van een club/vereniging	76 %	72 %
tevreden over deze voorziening in de buurt:		
<i>speel- en klimtoestellen -</i>	86 %	74 %
<i>voorzieningen om buiten te spelen (skatebaan, trapveldje) -</i>	69 %	63 %
<i>ruimte voor activiteiten (buurthuis, jongerencentrum) -</i>	64 %	61 %
<i>sportvoorzieningen (gymzaal, sportvelden) -</i>	62 %	68 %
is gepest	37 %	37 %
heeft andere kinderen gepest	31 %	30 %
heeft wangedrag vertoond	26 %	23 %
gedaan afgelopen schooljaar:		
<i>zwartrijden -</i>	6 %	7 %
<i>spullen vernielen -</i>	9 %	9 %
<i>dingen bekladden -</i>	6 %	5 %
<i>diefstal op school -</i>	8 %	6 %

8.3 Oud-zuid

De wijk Oud-zuid is met betrekking tot de in dit hoofdstuk gebruikte indicatoren een gemiddelde wijk voor de stad Groningen. De schoolbeleving ligt in Oud-zuid wel iets lager dan over de gehele stad. Van alle jongeren in deze wijk gaat 90 procent uit school meestal meteen naar huis.

Ook de gezinssamenstelling van Oud-zuid wijkt weinig af van de stad. Bijna 30 procent van de jongeren groeit op in een eenoudergezin, terwijl 74 procent opgroeit in een gezin waar alle ouders werken. De sturing door de ouders is lager dan gemiddeld. Slechts 14 procent van de jongeren ervaart een hoge sturing door hun ouders.

Het aantal jongeren dat zichzelf als gezond ervaart is iets lager dan het stadsgemiddelde, terwijl het aantal jongeren dat gezond eet juist iets hoger ligt dan gemiddeld in de stad. Het aantal jongeren in Oud-zuid dat rookt is laag in vergelijking met de rest van de stad. Ook wat het gebruik van alcohol betreft is de jeugd in Oud-zuid redelijk braaf, aangezien de meeste jongeren op 15-jarige leeftijd pas voor het eerst alcohol drinken.

Een met het stadsgemiddelde vergelijkbaar percentage jongeren in Oud-zuid is lid van een vereniging. Op het terrein van de voorzieningen is de jeugd over het algemeen tevreden, vergelijkbaar met de tevredenheid over de gehele stad. Over sportvoorzieningen zoals sportzalen en gymvelden is de tevredenheid echter laag, maar iets hoger dan in het Centrum.

Het aandeel kinderen dat op school is gepest is in deze wijk het laagste van de stad, maar de variatie hierin is in zijn geheel over de stad niet groot. Het aantal kinderen dat zelf pest is gemiddeld. Ook wat het criminele gedrag betreft is Oud-zuid een erg gemiddelde wijk voor de stad, met 23 procent die wel eens één van de door ons gevraagde vergrijpen heeft gepleegd.

Tabel 8.3 Indicatoren voor de jeugd in Oud-zuid

		Stad
schoolbeleving (gemiddelde schaalscore)	7,4	7,5
gaat meestal naar huis uit school	90 %	94 %
woont in eenoudergezin	29 %	23 %
alle inwonende ouders werken	74 %	75 %
hoge sturing door ouders	14 %	20 %
zeer goede gezondheidsbeleving	70 %	75 %
gezond etende jongeren	81 %	77 %
te zware jongeren	11 %	12 %
sport buiten school	79 %	77 %
rookt of is gestopt	9 %	12 %
leeftijd eerste keer alcoholgebruik (modus)	15	15
lid van een club/vereniging	74 %	72 %
tevreden over deze voorziening in de buurt:		
<i>speel- en klimtoestellen -</i>	76 %	74 %
<i>voorzieningen om buiten te spelen (skatebaan, trapveldje) -</i>	63 %	63 %
<i>ruimte voor activiteiten (buurthuis, jongerencentrum) -</i>	62 %	61 %
<i>sportvoorzieningen (gymzaal, sportvelden) -</i>	56 %	68 %
is gepest	31 %	37 %
heeft andere kinderen gepest	30 %	30 %
heeft wangedrag vertoond	23 %	23 %
gedaan afgelopen schooljaar:		
<i>zwartrijden -</i>	5 %	7 %
<i>spullen vernielen -</i>	8 %	9 %
<i>dingen bekladden -</i>	8 %	5 %
<i>diefstal op school -</i>	7 %	6 %

8.4 Nieuw-zuid corporatief

Als we de indicatoren die wij voor dit hoofdstuk hebben vastgesteld, in ogenschouw nemen, kan Nieuw-zuid corporatief zo ongeveer de meest gemiddelde wijk van Groningen genoemd worden.

Op het gebied van de schoolbeleving is Nieuw-zuid corporatief nagenoeg gelijk aan de stad als geheel en valt er weinig opvallends op te merken. Ook in Nieuw-zuid corporatief gaat het overgrote deel van de jongeren uit school meestal naar huis.

Het aantal eenoudergezinnen in Nieuw-zuid corporatief is iets hoger dan gemiddeld in de stad. Het is echter zeker niet de wijk met de meeste eenoudergezinnen. Iets meer dan 70 procent van de kinderen heeft thuis louter werkende ouders, minder dan in de hele stad.

De gezondheidsbeleving van de jeugd in Nieuw-zuid corporatief is gemiddeld voor de stad Groningen. Ook het deel van de jeugd dat gezond eet, of juist overgewicht heeft, is vergelijkbaar met de stad. Roken en alcoholgebruik zijn ook weinig afwijkend. Wel is de jeugd in Nieuw-zuid corporatief iets sportiever dan gemiddeld in de stad.

Het aandeel jongeren dat lid is van een vereniging wijkt weinig af van dat van de stad. De tevredenheid over de voorzieningen is echter niet geheel met die van de jeugd van de gehele stad te vergelijken. Het aantal jongeren dat tevreden is met speel- en klimtoestellen en voorzieningen om buiten te spelen is in Nieuw-zuid corporatief lager dan gemiddeld in de stad.

Ook qua vergrijpen verschilt de jeugd in Nieuw-zuid corporatief niet veel van het gemiddelde in Groningen, al geven wel iets meer jongeren uit Nieuw-zuid corporatief aan wel eens zwart te rijden.

Tabel 8.4 Indicatoren voor de jeugd in Nieuw-zuid corporatief

		Stad
schoolbeleving (gemiddelde schaalscore)	7,5	7,5
gaat meestal naar huis uit school	95 %	94 %
woont in eenoudergezin	32 %	23 %
alle inwonende ouders werken	72 %	75 %
hoge sturing door ouders	23 %	20 %
zeer goede gezondheidsbeleving	74 %	75 %
gezond etende jongeren	77 %	77 %
te zware jongeren	14 %	12 %
sport buiten school	79 %	77 %
rookt of is gestopt	11 %	12 %
leeftijd eerste keer alcoholgebruik (modus)	15	15
lid van een club/vereniging	76 %	72 %
tevreden over deze voorziening in de buurt:		
<i>speel- en klimtoestellen -</i>	66 %	74 %
<i>voorzieningen om buiten te spelen (skatebaan, trapveldje) -</i>	49 %	63 %
<i>ruimte voor activiteiten (buurthuis, jongerencentrum) -</i>	68 %	61 %
<i>sportvoorzieningen (gymzaal, sportvelden) -</i>	68 %	68 %
is gepest	37 %	37 %
heeft andere kinderen gepest	30 %	30 %
heeft wangedrag vertoond	23 %	23 %
gedaan afgelopen schooljaar:		
<i>zwartrijden -</i>	9 %	7 %
<i>spullen vernielen -</i>	9 %	9 %
<i>dingen bekladden -</i>	3 %	5 %
<i>diefstal op school -</i>	7 %	6 %

8.5 Nieuw-zuid particulier

Nieuw-zuid particulier is het meest zuidelijke deel van de stad. Onder andere de Villabuurt en de Hoornse Meer vallen hieronder. Op veel terreinen verschilt deze wijk van de stad als geheel.

De schoolbeleving onder jongeren uit Nieuw-zuid particulier is erg hoog. Het percentage kinderen dat meestal direct naar huis gaat uit school, ligt in deze wijk bovendien met 97 procent het hoogste van de hele stad.

Van de jongeren in Nieuw-zuid particulier woont slechts 12 procent in een gezin met één ouder. Bijna driekwart woont met alleen werkende ouders, het op één na hoogste percentage van alle wijken. Het percentage jongeren dat veel sturing door hun ouders ervaart is in Nieuw-zuid particulier ook het hoogste van de gehele stad Groningen.

De gezondheidsbeleving in Nieuw-zuid particulier is erg hoog. Vier vijfde ervaart zijn gezondheid als goed. Het percentage dat gezond eet ligt ver boven het stadsgemiddelde en hetzelfde geldt voor het aandeel sportende jongeren. Het aandeel jongeren met overgewicht is in deze wijk derhalve het laagste van de stad. Het percentage kinderen dat rookt is wel vergelijkbaar met de stad. Samengevat lijkt de jeugd in Nieuw-zuid particulier de meest sportieve en gezonde van de stad Groningen.

Het percentage jongeren dat lid is van een vereniging, is het hoogste van alle wijken. Veel van de jongeren in Nieuw-zuid particulier zijn tevreden over de voorzieningen voor jongeren. Met name over spelen en klimtoestellen is het overgrote deel tevreden. Ook over voorzieningen om buiten te spelen en sportvoorzieningen is de jeugd bovengemiddeld tevreden. Dit geldt echter niet voor ruimten voor activiteiten, waarover slechts 56 procent tevreden is.

Er wordt relatief weinig pestgedrag gerapporteerd door de jongeren uit Nieuw-zuid particulier. De hoeveelheid wangedrag die door de jeugd wordt vertoond is gemiddeld te noemen, al zijn er wel enkele uitschieters. Zo wordt er door 10 procent van de jongeren aangegeven dat ze wel eens iets vernielen, terwijl slechts 3 procent aangeeft wel eens iets te bekladden.

Tabel 8.5 Indicatoren voor de jeugd in Nieuw-zuid particulier

		Stad
schoolbeleving (gemiddelde schaalscore)	7,7	7,5
gaat meestal naar huis uit school	97 %	94 %
woont in eenoudergezin	12 %	23 %
alle inwonende ouders werken	84 %	75 %
hoge sturing door ouders	26 %	20 %
zeer goede gezondheidsbeleving	80 %	75 %
gezond etende jongeren	87 %	77 %
te zware jongeren	6 %	12 %
sport buiten school	90 %	77 %
rookt of is gestopt	11 %	12 %
leeftijd eerste keer alcoholgebruik (modus)	15	15
lid van een club/vereniging	88 %	72 %
tevreden over deze voorziening in de buurt:		
<i>speel- en klimtoestellen -</i>	85 %	74 %
<i>voorzieningen om buiten te spelen (skatebaan, trapveldje) -</i>	71 %	63 %
<i>ruimte voor activiteiten (buurthuis, jongerencentrum) -</i>	56 %	61 %
<i>sportvoorzieningen (gymzaal, sportvelden) -</i>	77 %	68 %
is gepest	32 %	37 %
heeft andere kinderen gepest	26 %	30 %
heeft wangedrag vertoond	24 %	23 %
gedaan afgelopen schooljaar:		
<i>zwartrijden -</i>	7 %	7 %
<i>spullen vernielen -</i>	10 %	9 %
<i>dingen bekladden -</i>	3 %	5 %
<i>diefstal op school -</i>	6 %	6 %

8.6 Oosterparkwijk

De Oosterparkwijk is misschien wel de bekendste wijk van Groningen. Het is in veel gevallen een verre van typische wijk voor Groningen. Het aandeel jongeren dat uit school meestal naar huis gaat ligt wel lager dan in de stad als geheel. De schoolbeleving is gelijk aan het stadsgemiddelde.

Het meest afwijkend is de Oosterparkwijk door de grote hoeveelheid jongeren in een eenoudergezin. Met 41 procent is dit aandeel met afstand het grootste van alle wijken. Van de jongeren in de wijk groeit 64 procent op in een gezin waarin alle ouders werken. Dit is het laagste aandeel van alle wijken. Opvallend is ook dat de sturing door ouders in deze wijk het laagste wordt gevonden door de jongeren.

De jeugd in de Oosterparkwijk ervaart zichzelf grotendeels als gezond (77%). Desalniettemin is het percentage jongeren dat gezond eet aanzienlijk lager dan het stadsgemiddelde, terwijl het aantal jongeren met overgewicht aanzienlijk hoger ligt. De jongeren in de Oosterparkwijk sporten ook minder vaak buiten school dan gemiddeld in de stad. Wat aanzienlijk afwijkt van het gemiddelde in de stad is het percentage rokers. Van alle jongeren in de Oosterparkwijk rookt 17 procent, fors meer dan in veel andere wijken. Ook zijn de jongeren uit de Oosterparkwijk duidelijk jonger op het moment dat zij voor het allereerst alcohol nuttigen, in de meeste gevallen zijn ze namelijk pas 13 jaar.

Het percentage jongeren dat lid is van een vereniging is bijna gelijk aan het stadsgemiddelde. Ook de tevredenheid met de voorzieningen voor de jeugd in de wijk is niet erg afwijkend. Alleen over ruimten voor activiteiten is de tevredenheid hoger dan in de stad als geheel.

Het percentage jongeren dat wel eens wangedrag heeft vertoond ligt hoog in de Oosterparkwijk (26%). Desondanks zijn de percentages jongeren die de door ons uitgelichte vergrijpen hebben begaan niet noemenswaardig hoger of lager dan gemiddeld in de stad. Ook pesten komt in de Oosterparkwijk even vaak voor als gemiddeld in de stad.

Tabel 8.6 Indicatoren voor de jeugd in de Oosterparkwijk

		Stad
schoolbeleving (gemiddelde schaalscore)	7,5	7,5
gaat meestal naar huis uit school	92 %	94 %
woont in eenoudergezin	41 %	23 %
alle inwonende ouders werken	64 %	75 %
hoge sturing door ouders	13 %	20 %
zeer goede gezondheidsbeleving	77 %	75 %
gezond etende jongeren	69 %	77 %
te zware jongeren	15 %	12 %
sport buiten school	71 %	77 %
rookt of is gestopt	17 %	12 %
leeftijd eerste keer alcoholgebruik (modus)	13	15
lid van een club/vereniging	69 %	72 %
tevreden over deze voorziening in de buurt:		
<i>speel- en klimtoestellen -</i>	70 %	74 %
<i>voorzieningen om buiten te spelen (skatebaan, trapveldje) -</i>	60 %	63 %
<i>ruimte voor activiteiten (buurthuis, jongerencentrum) -</i>	70 %	61 %
<i>sportvoorzieningen (gymzaal, sportvelden) -</i>	62 %	68 %
is gepest	37 %	37 %
heeft andere kinderen gepest	31 %	30 %
heeft wangedrag vertoond	26 %	23 %
gedaan afgelopen schooljaar:		
<i>zwartrijden -</i>	8 %	7 %
<i>spullen vernielen -</i>	9 %	9 %
<i>dingen bekladden -</i>	4 %	5 %
<i>diefstal op school -</i>	5 %	6 %

8.7 Korrewegwijk/De Hoogte

De wijk die bestaat uit de Korrewegwijk en De Hoogte bevat beide aandachtswijken van het grotestedenbeleid. Ondanks deze classificatie scoort de wijk op de variabelen die we hier beschouwen, niet uitzonderlijk afwijkend voor de stad Groningen. Onder andere het percentage jongeren dat meestal uit school naar huis gaat is gemiddeld. Hetzelfde geldt voor de schoolbeleving van de jongeren uit de Korrewegwijk/De Hoogte.

Wel afwijkend is het hoge aandeel kinderen dat in een eenoudergezin opgroeit in de Korrewegwijk/De Hoogte. Ruim een derde van de kinderen groeit op met alleen de vader of de moeder. Slechts tweederde groeit op in een gezin waarin alle inwonende ouders een baan hebben, waar dit gemiddeld in de stad bijna 10 procent hoger ligt. In de gezinnen in de Korrewegwijk/De Hoogte is er echter wel sprake van een relatief hoge mate van sturing door de ouders.

De gezondheidsbeleving van de jeugd in de Korrewegwijk/De Hoogte ligt iets lager dan gemiddeld in de stad, al wordt er wel gezond door de jongeren gegeten. De jongeren sporten echter minder vaak dan gemiddeld in de stad. De leeftijd waarop de meeste jongeren in de Korrewegwijk/De Hoogte voor het eerst alcohol dronken is met 15 jaar gemiddeld in de stad. Ook het percentage jongeren in deze wijk dat rookt is vergelijkbaar met dat van de stad.

Een benedengemiddeld aantal jongeren in deze wijk is lid van een vereniging. Tweederde geeft aan lid te zijn van een club of vereniging. Over de voorzieningen voor jongeren is men in de Korrewegwijk/De Hoogte over het algemeen tevreden, vergelijkbaar met de gehele stad. Alleen over sportvoorzieningen is de jeugd minder tevreden dan gemiddeld in de stad, wat we meer zien bij de oudere wijken dichterbij de binnenstad.

Kinderen die wangedrag vertonen zijn in de Korrewegwijk/De Hoogte ruimer vertegenwoordigd dan gemiddeld in de stad. Van de door ons nader bekeken variabelen scoren de jongeren in de Korrewegwijk/De Hoogte vooral hoger op zwartrijden. Alleen de jeugd uit het Centrum geeft vaker aan wel eens met het openbaar vervoer te gaan zonder vervoersbewijs.

Tabel 8.7 Indicatoren voor de jeugd in de Korrewegwijk/De Hoogte

		Stad
schoolbeleving (gemiddelde schaalscore)	7,5	7,5
gaat meestal naar huis uit school	90 %	94 %
woont in eenoudergezin	36 %	23 %
alle inwonende ouders werken	67 %	75 %
hoge sturing door ouders	24 %	20 %
zeer goede gezondheidsbeleving	70 %	75 %
gezond etende jongeren	78 %	77 %
te zware jongeren	14 %	12 %
sport buiten school	70 %	77 %
rookt of is gestopt	14 %	12 %
leeftijd eerste keer alcoholgebruik (modus)	15	15
lid van een club/vereniging	66 %	72 %
tevreden over deze voorziening in de buurt:		
<i>speel- en klimtoestellen -</i>	71 %	74 %
<i>voorzieningen om buiten te spelen (skatebaan, trapveldje) -</i>	60 %	63 %
<i>ruimte voor activiteiten (buurthuis, jongerencentrum) -</i>	61 %	61 %
<i>sportvoorzieningen (gymzaal, sportvelden) -</i>	59 %	68 %
is gepest	38 %	37 %
heeft andere kinderen gepest	26 %	30 %
heeft wangedrag vertoond	26 %	23 %
gedaan afgelopen schooljaar:		
<i>zwartrijden -</i>	10 %	7 %
<i>spullen vernielen -</i>	8 %	9 %
<i>dingen bekladden -</i>	5 %	5 %
<i>diefstal op school -</i>	6 %	6 %

8.8 Lewenburg

Lewenburg is een wijk waar naar verhouding meer jongeren wonen dan gemiddeld in de stad. De jeugd in Lewenburg heeft een bovengemiddelde schoolbeleving en is gemiddeld in het aandeel kinderen dat uit school naar huis gaat.

Het aandeel eenoudergezinnen ligt iets hoger dan gemiddeld in de stad, waar het aantal jongeren met alleen werkende ouders thuis iets lager is dan het stadsgemiddelde. Het percentage hoge sturing is vergelijkbaar met het stedelijk gemiddelde, maar Lewenburg kent het hoogste aandeel jongeren dat weinig sturing van zijn ouders ervaart.

De gezondheidsbeleving van de jongeren in Lewenburg is iets minder positief dan gemiddeld in de stad. Ook eten de jongeren iets minder vaak gezond dan gemiddeld in de stad en is het aandeel kinderen met overgewicht 4 procent hoger dan voor de gehele stad. Slechts 67 procent van de jongeren doet buiten school aan sport. De jeugd in Lewenburg hoort daarmee bij de minst sportieve van de stad. Het grootste deel van de jongeren in Lewenburg drinkt op 15-jarige leeftijd voor het eerst alcohol. Het percentage jongeren dat rookt is met 16 hoog te noemen. Alleen in de Oosterparkwijk ligt dit nog iets hoger.

Slechts drie op de vijf jongeren in Lewenburg zijn lid van een vereniging. Over de voorzieningen voor de jeugd is men in Lewenburg gemiddeld tevreden. Iets minder tevreden is de jeugd over de speel- en klimtoestellen en de voorzieningen om buiten te spelen. Wel is een heel groot deel van de jeugd (74%) tevreden over de ruimten voor activiteiten in de wijk.

Wat pesten betreft, de jeugd in Lewenburg pest zelf minder dan gemiddeld in de stad en ze worden ook minder gepest. Van de vergrijpen komt vooral bekladden in Lewenburg meer voor dan in andere wijken. Het totale aantal jongeren dat zich wel eens misdraagt is in Lewenburg echter laag. Met 20 procent is dit één van de laagste percentages van alle wijken.

Tabel 8.8 Indicatoren voor de jeugd in Lewenborg

		Stad
schoolbeleving (gemiddelde schaalscore)	7,6	7,5
gaat meestal naar huis uit school	94 %	94 %
woont in eenoudergezin	29 %	23 %
alle inwonende ouders werken	71 %	75 %
hoge sturing door ouders	21 %	20 %
zeer goede gezondheidsbeleving	73 %	75 %
gezond etende jongeren	70 %	77 %
te zware jongeren	16 %	12 %
sport buiten school	67 %	77 %
rookt of is gestopt	16 %	12 %
leeftijd eerste keer alcoholgebruik (modus)	15	15
lid van een club/vereniging	59 %	72 %
tevreden over deze voorziening in de buurt:		
<i>speel- en klimtoestellen -</i>	67 %	74 %
<i>voorzieningen om buiten te spelen (skatebaan, trapveldje) -</i>	55 %	63 %
<i>ruimte voor activiteiten (buurthuis, jongerencentrum) -</i>	74 %	61 %
<i>sportvoorzieningen (gymzaal, sportvelden) -</i>	66 %	68 %
is gepest	34 %	37 %
heeft andere kinderen gepest	26 %	30 %
heeft wangedrag vertoond	20 %	23 %
gedaan afgelopen schooljaar:		
<i>zwartrijden -</i>	8 %	7 %
<i>spullen vernielen -</i>	7 %	9 %
<i>dingen bekladden -</i>	8 %	5 %
<i>diefstal op school -</i>	6 %	6 %

8.9 Beijum

Beijum wordt vaak genoemd als één van de meest gemiddelde wijken van Groningen. Ook op de indicatoren die wij hebben vastgesteld, komt Beijum als zeer gemiddeld uit de strijd. Ook qua schoolbeleving en het naar huis gaan uit school is Beijum zeer gemiddeld.

Het percentage jongeren dat opgroeit in een eenoudergezin en het aantal jongeren dat opgroeit met alleen werkende ouders is in Beijum nagenoeg gelijk aan dat van de gehele stad. Hetzelfde geldt voor de sturing door de ouders.

Van de jongeren in Beijum vindt 72 procent dat hij of zij een goede gezondheid heeft. Ook op het gebied van eetgewoonten en gezondheid liggen de percentages van Beijum erg dicht bij het stadsgemiddelde. De meeste jongeren in Beijum zijn 14 jaar als ze voor het eerst alcohol drinken, terwijl dit voor de hele stad 15 jaar is. Het aandeel rokers is precies gelijk aan dat van de stad als geheel.

Van de jeugd in Beijum is bijna tweederde lid van een vereniging, minder dan in de stad als geheel. De tevredenheid over de voorzieningen voor de jeugd is in Beijum vergelijkbaar met de stad als geheel, al is men wel aanzienlijk tevredener over ruimten voor activiteiten en de sportvoorzieningen. Dit kan mede komen door de nabijheid van sportcentrum Kardinge.

Wangedrag komt net iets meer voor onder jongeren in Beijum dan gemiddeld in de stad, al is geen van de vier hier meegenomen vergrijpen noemenswaardig anders dan gemiddeld in de stad. Wel zijn er in Beijum wat meer kinderen die gepest worden en minder die zelf pesten dan over de hele stad gezien.

Tabel 8.9 Indicatoren voor de jeugd in Beijum

		Stad
schoolbeleving (gemiddelde schaalscore)	7,4	7,5
gaat meestal naar huis uit school	92 %	94 %
woont in eenoudergezin	25 %	23 %
alle inwonende ouders werken	71 %	75 %
hoge sturing door ouders	18 %	20 %
zeer goede gezondheidsbeleving	72 %	75 %
gezond etende jongeren	77 %	77 %
te zware jongeren	11 %	12 %
sport buiten school	74 %	77 %
rookt of is gestopt	12 %	12 %
leeftijd eerste keer alcoholgebruik (modus)	14	15
lid van een club/vereniging	65 %	72 %
tevreden over deze voorziening in de buurt:		
<i>speel- en klimtoestellen -</i>	73 %	74 %
<i>voorzieningen om buiten te spelen (skatebaan, trapveldje) -</i>	63 %	63 %
<i>ruimte voor activiteiten (buurthuis, jongerencentrum) -</i>	69 %	61 %
<i>sportvoorzieningen (gymzaal, sportvelden) -</i>	76 %	68 %
is gepest	39 %	37 %
heeft andere kinderen gepest	27 %	30 %
heeft wangedrag vertoond	25 %	23 %
gedaan afgelopen schooljaar:		
<i>zwartrijden -</i>	7 %	7 %
<i>spullen vernielen -</i>	9 %	9 %
<i>dingen bekladden -</i>	6 %	5 %
<i>diefstal op school -</i>	7 %	6 %

8.10 Nieuw-oost

Nieuw-oost is geen wijk in de klassieke zin van het woord. Nieuw-oost bestaat uit een samenvoeging van enkele nieuwere buurten in Groningen-Oost.

De schoolbeleving van de jeugd in Nieuw-oost is een van de hoogste van de stad. Het percentage jongeren dat uit school meestal naar huis gaat is met 95 procent ook hoog te noemen, al is het niet veel hoger dan dat van de stad als geheel.

Het aantal jongeren dat opgroeit in een eenoudergezin in Nieuw-oost is een van de laagste van de stad. Veel jongeren in Nieuw-oost hebben een gezin waarin alle ouders werken. Nergens in de stad ligt dit percentage hoger.

In totaal vindt 76 procent van de jongeren in Nieuw-oost zichzelf gezond. Een bovengemiddeld aantal jongeren in deze wijk eet ook gezond, alhoewel het aantal jongeren met overgewicht vergelijkbaar is met het stadsgemiddelde. Het aantal jongeren in deze wijk dat sport is hoog; 85 procent geeft aan buiten school aan sport te doen. Een tiende van de jongeren in Nieuw-oost rookt. Dit is beneden het stadsgemiddelde, maar er zijn andere wijken waar dit percentage nog lager ligt.

In deze wijk is 82 procent van de jongeren lid van een club of vereniging. Over alle voorzieningen is de jeugd bovengemiddeld tevreden. Met name over speel- en klimtoestellen en ruimten voor activiteiten is men meer tevreden dan in de stad als geheel. Opmerkelijk is dat juist de tevredenheid over de speel- en klimtoestellen hier erg hoog is, terwijl die in het nabijgelegen Lewenborg laag is.

Relatief weinig van de jongeren in Nieuw-oost worden gepest, terwijl er iets meer dan gemiddeld jongeren zelf anderen pesten. Het wangedrag van de jongeren is erg vergelijkbaar met dat van de hele stad. Alle door ons bekeken indicatoren wijken niet noemenswaardig af van de stadsgemiddelden.

Tabel 8.10 Indicatoren voor de jeugd in Nieuw-oost

		Stad
schoolbeleving (gemiddelde schaalscore)	7,6	7,5
gaat meestal naar huis uit school	95 %	94 %
woont in eenoudergezin	13 %	23 %
alle inwonende ouders werken	85 %	75 %
hoge sturing door ouders	25 %	20 %
zeer goede gezondheidsbeleving	76 %	75 %
gezond etende jongeren	84 %	77 %
te zware jongeren	12 %	12 %
sport buiten school	85 %	77 %
rookt of is gestopt	10 %	12 %
leeftijd eerste keer alcoholgebruik (modus)	14	15
lid van een club/vereniging	82 %	72 %
tevreden over deze voorziening in de buurt:		
<i>speel- en klimtoestellen -</i>	85 %	74 %
<i>voorzieningen om buiten te spelen (skatebaan, trapveldje) -</i>	70 %	63 %
<i>ruimte voor activiteiten (buurthuis, jongerencentrum) -</i>	69 %	61 %
<i>sportvoorzieningen (gymzaal, sportvelden) -</i>	70 %	68 %
is gepest	35 %	37 %
heeft andere kinderen gepest	32 %	30 %
heeft wangedrag vertoond	23 %	23 %
gedaan afgelopen schooljaar:		
<i>zwartrijden -</i>	6 %	7 %
<i>spullen vernielen -</i>	9 %	9 %
<i>dingen bekladden -</i>	4 %	5 %
<i>diefstal op school -</i>	7 %	6 %

8.11 Paddepoel

Paddepoel is een van de wijken in het noorden van de stad Groningen. De wijk is geen typische wijk voor de stad en scoort op een groot deel van de indicatoren benedengemiddeld.

De schoolbeleving van de jeugd in Paddepoel is vergelijkbaar met die van de jeugd in de hele stad. In totaal gaat 93 procent meestal uit school naar huis toe, vrijwel hetzelfde als in de gehele stad.

In Paddepoel zijn veel eenoudergezinnen. Van de jongeren in Paddepoel groeit 35 procent op met één ouder. Dit is een van de hoogste percentages in de stad. Het aantal kinderen dat opgroeit met alleen werkende ouders is laag. Alleen in Vinkhuizen en de Oosterparkwijk zijn er nog meer jongeren die minimaal één ouder hebben die niet werkt.

De gezondheidsbeleving van de jeugd in Paddepoel is laag; alleen in het Centrum is deze nog lager. Er zijn dan ook relatief weinig jongeren in Paddepoel die gezond eten en relatief veel kinderen met overgewicht. Alleen in Vinkhuizen en Lewenborg zijn meer kinderen met overgewicht. De jongeren in Paddepoel sporten ook minder dan gemiddeld in de stad. Ook rookt de jeugd in Paddepoel iets meer dan gemiddeld in de stad en beginnen de meeste jongeren eerder met drinken dan over de hele stad gezien.

Iets meer dan drie op de vijf jongeren in Paddepoel zijn lid van een club of vereniging, een van de laagste aantallen in de stad. Over de voorzieningen voor jongeren is de jeugd in Paddepoel benedengemiddeld tevreden. Over geen van de vier types voorzieningen is men bovengemiddeld tevreden, maar op alle gebieden is het ook niet de wijk die het laagste scoort.

Jongeren in Paddepoel worden niet bijzonder vaak gepest, maar ze zijn wel vaker dan gemiddeld degene die zelf pesten. Gerapporteerd wangedrag in Paddepoel is gemiddeld te noemen, al geeft de jeugd uit Paddepoel wel relatief vaak aan wel eens zwart te rijden.

Tabel 8.11 Indicatoren voor de jeugd in Paddepoel

		Stad
schoolbeleving (gemiddelde schaalscore)	7,5	7,5
gaat meestal naar huis uit school	93 %	94 %
woont in eenoudergezin	35 %	23 %
alle inwonende ouders werken	66 %	75 %
hoge sturing door ouders	16 %	20 %
zeer goede gezondheidsbeleving	69 %	75 %
gezond etende jongeren	67 %	77 %
te zware jongeren	16 %	12 %
sport buiten school	68 %	77 %
rookt of is gestopt	15 %	12 %
leeftijd eerste keer alcoholgebruik (modus)	14	15
lid van een club/vereniging	62 %	72 %
tevreden over deze voorziening in de buurt:		
<i>speel- en klimtoestellen -</i>	63 %	74 %
<i>voorzieningen om buiten te spelen (skatebaan, trapveldje) -</i>	53 %	63 %
<i>ruimte voor activiteiten (buurthuis, jongerencentrum) -</i>	52 %	61 %
<i>sportvoorzieningen (gymzaal, sportvelden) -</i>	60 %	68 %
is gepest	37 %	37 %
heeft andere kinderen gepest	34 %	30 %
heeft wangedrag vertoond	24 %	23 %
gedaan afgelopen schooljaar:		
<i>zwartrijden -</i>	9 %	7 %
<i>spullen vernielen -</i>	10 %	9 %
<i>dingen bekladden -</i>	6 %	5 %
<i>diefstal op school -</i>	6 %	6 %

8.12 Vinkhuizen

Op veel gebieden wijkt Vinkhuizen af van de typische wijk in de stad Groningen, zowel in positief als in negatief opzicht. De schoolbeleving van de jongeren in Vinkhuizen is hoog met een totaalscore van 7,6. Na schooltijd gaat een relatief laag percentage van de jongeren in Vinkhuizen meestal naar huis. Alleen in het Centrum ligt dit nog iets lager.

Iets meer dan gemiddeld wonen jongeren in Vinkhuizen in een eenoudergezin. Opmerkelijk veel jongeren wonen hier in een nieuw samengesteld gezin, een gezin met een van de ouders en de nieuwe partner van deze ouder. Veel minder dan gemiddeld wonen deze jongeren in een gezin waarvan alle ouders werken. Dit percentage is het laagste van alle wijken in Groningen. De sturing door de ouders is ook aanzienlijk lager dan gemiddeld in de stad.

Het percentage jongeren in Vinkhuizen dat zichzelf gezond vindt is laag. Alleen in het Centrum en Paddepoel is dit percentage lager. De jongeren in Vinkhuizen hebben van alle wijken het minst vaak goede eetgewoonten. Ook is met 18 procent het deel jongeren met overgewicht het grootste. Minder dan tweederde van de jongeren in Vinkhuizen sport, ook het laagste percentage in de stad. Op het gebied van middelengebruik is Vinkhuizen wel een redelijk gemiddelde wijk voor de stad; 11 procent van de jongeren rookt wel eens en de leeftijd waarop de meeste jongeren met alcohol beginnen is 14 jaar.

Het percentage jongeren dat lid is van een vereniging is het laagst van alle wijken. Over de voorzieningen is de jeugd in Vinkhuizen erg tevreden. Over alle genoemde voorzieningen is ongeveer driekwart tevreden. Over de voorzieningen om buiten te spelen is er in geen enkele andere wijk zoveel tevredenheid als in Vinkhuizen. Ook over de ruimten voor activiteiten is men aanzienlijk meer tevreden dan in het grootste deel van de stad. Alleen in Lewenborg is de jeugd even tevreden.

Het deel van de jeugd dat wel eens gepest wordt in Vinkhuizen is gemiddeld, terwijl een groter deel dan gemiddeld zelf wel eens anderen pest. Het percentage jongeren in Vinkhuizen dat wel eens wangedrag heeft vertoond is het laagste van de stad. Slechts 18 procent geeft aan iets te hebben gedaan wat niet mag. Vooral bekladdingen en vernielingen komen erg weinig voor in Vinkhuizen.

Tabel 8.12 Indicatoren voor de jeugd in Vinkhuizen

		Stad
schoolbeleving (gemiddelde schaalscore)	7,6	7,5
gaat meestal naar huis uit school	90 %	94 %
woont in eenoudergezin	29 %	23 %
alle inwonende ouders werken	63 %	75 %
hoge sturing door ouders	14 %	20 %
zeer goede gezondheidsbeleving	71 %	75 %
gezond etende jongeren	65 %	77 %
te zware jongeren	18 %	12 %
sport buiten school	65 %	77 %
rookt of is gestopt	11 %	12 %
leeftijd eerste keer alcoholgebruik (modus)	14	15
lid van een club/vereniging	57 %	72 %
tevreden over deze voorziening in de buurt:		
<i>speel- en klimtoestellen -</i>	74 %	74 %
<i>voorzieningen om buiten te spelen (skatebaan, trapveldje) -</i>	75 %	63 %
<i>ruimte voor activiteiten (buurthuis, jongerencentrum) -</i>	74 %	61 %
<i>sportvoorzieningen (gymzaal, sportvelden) -</i>	75 %	68 %
is gepest	37 %	37 %
heeft andere kinderen gepest	34 %	30 %
heeft wangedrag vertoond	18 %	23 %
gedaan afgelopen schooljaar:		
<i>zwartrijden -</i>	7 %	7 %
<i>spullen vernielen -</i>	6 %	9 %
<i>dingen bekladden -</i>	3 %	5 %
<i>diefstal op school -</i>	4 %	6 %

8.13 Nieuw-west

Nieuw-west is een wijk die bestaat uit enkele nieuwbouwbuurtten in het westen van de stad. Ook de jeugd in deze wijk is op een aantal aspecten niet gemiddeld voor de stad Groningen te noemen.

De jongeren in Nieuw-west hebben het wel naar hun zin op school. De schoolbeleving is in deze wijk gemiddeld het hoogste van de hele stad. Bijna alle kinderen in Nieuw-west gaan uit school meestal naar huis. Met 97 procent is dit een van de hoogste scores van de stad.

Het aantal eenoudergezinnen in Nieuw-west is het laagste van de stad. Slechts 8 procent van de jongeren groeit op met één ouder. Daarentegen groeit 80 procent op in een gezin waarin elke ouder een baan heeft. De ervaren sturing door de ouders is bovengemiddeld te noemen.

De gezondheidsbeleving in Nieuw-west is bij veel jongeren goed. Met 82 procent is het aantal jongeren dat zichzelf gezond noemt het hoogst van de stad. Er zijn iets meer kinderen die gezond eten dan gemiddeld in de stad. Ook zijn er iets minder kinderen met overgewicht. Vier op de vijf kinderen doen buiten school aan sport. Ook dit ligt iets hoger dan het stadspercentage. Iets minder dan gemiddeld vaak roken de jongeren in Nieuw-west. De leeftijd waarop de meeste jongeren beginnen met drinken is iets lager dan in de stad als geheel, namelijk 14 jaar.

Zeer veel jongeren in Nieuw-west zijn lid van een vereniging, alleen in Nieuw-zuid particulier en Nieuw-oost is dit nog vaker het geval. De tevredenheid over speel- en klimtoestellen en voorzieningen om buiten te spelen is vergelijkbaar met die in de stad als geheel. Totaal niet tevreden is de jeugd echter over de ruimte voor activiteiten. Tweederde van de jongeren is hier niet tevreden over, veruit de hoogste ontevredenheid van de hele stad. Over de sportvoorzieningen is ook een kleiner aantal jongeren dan gemiddeld in de stad tevreden, maar niet zo ontevreden als met de ruimten voor activiteiten.

Wangedrag komt bij de jongeren in Nieuw-west duidelijk minder voor dan gemiddeld in de stad. Van de vier door ons nader bekeken vergrijpen doet de jeugd in Nieuw-oost vooral minder aan zwartrijden en vernielingen dan gemiddeld in de stad. Nieuw-west kent daarentegen het hoogste percentage kinderen dat gepest is. Het aantal jongeren dat zelf aangeeft te hebben gepest behoort ook tot de hoogste van Groningen.

Tabel 8.13 Indicatoren voor de jeugd in Nieuw-west

		Stad
schoolbeleving (gemiddelde schaalscore)	7,7	7,5
gaat meestal naar huis uit school	97 %	94 %
woont in eenoudergezin	8 %	23 %
alle inwonende ouders werken	80 %	75 %
hoge sturing door ouders	22 %	20 %
zeer goede gezondheidsbeleving	82 %	75 %
gezond etende jongeren	78 %	77 %
te zware jongeren	10 %	12 %
sport buiten school	81 %	77 %
rookt of is gestopt	10 %	12 %
leeftijd eerste keer alcoholgebruik (modus)	14	15
lid van een club/vereniging	80 %	72 %
tevreden over deze voorziening in de buurt:		
<i>speel- en klimtoestellen -</i>	72 %	74 %
<i>voorzieningen om buiten te spelen (skatebaan, trapveldje) -</i>	59 %	63 %
<i>ruimte voor activiteiten (buurthuis, jongerencentrum) -</i>	35 %	61 %
<i>sportvoorzieningen (gymzaal, sportvelden) -</i>	56 %	68 %
is gepest	44 %	37 %
heeft andere kinderen gepest	34 %	30 %
heeft wangedrag vertoond	20 %	23 %
gedaan afgelopen schooljaar:		
<i>zwartrijden -</i>	5 %	7 %
<i>spullen vernielen -</i>	6 %	9 %
<i>dingen bekladden -</i>	5 %	5 %
<i>diefstal op school -</i>	5 %	6 %

8.14 Hoogkerk/de dorpen

De wijk Hoogkerk/de dorpen laat zich moeilijk typeren als een echte wijk. Het betreft het dorp Hoogkerk en nog enkele andere kernen die buiten de overige wijken vallen. Om deze reden is deze wijk niet een typische wijk te noemen, al wijkt de jeugd in grote lijnen niet veel af van de jeugd in de rest van de stad.

Op school heeft de jeugd in Hoogkerk/de dorpen het gemiddeld naar de zin. Ook hier gaat het overgrote deel van de jeugd gaat uit school meestal direct naar huis, maar iets minder dan gemiddeld in de stad.

Het aantal jongeren in eenoudergezinnen in Hoogkerk/de dorpen is relatief klein. Het aantal jongeren dat met alleen werkende ouders thuis opgroeit, is met 76 procent iets hoger dan dat van de gehele stad. Het aantal ouders dat hun kinderen streng aanstuurt is laag in deze wijk. Het aantal jongeren dat hoge sturing ervaart is met 13 procent het laagste van de stad.

De jeugd in Hoogkerk/de dorpen ervaart zichzelf voor het grootste deel als gezond. Iets minder dan gemiddeld jongeren eten er gezond, maar ook iets minder dan gemiddeld vertoont overgewicht. In vergelijking met de stad zijn er iets meer jongeren in Hoogkerk/de dorpen die aan sport doen. De meeste jongeren beginnen wel iets eerder met alcohol drinken dan de jeugd in de gehele stad.

Het percentage jongeren dat lid is van een vereniging is in Hoogkerk/de dorpen met 77 procent hoger dan dat in de hele stad, maar zeker niet het hoogste. De tevredenheid over de voorzieningen is in Hoogkerk/de dorpen gemiddeld. Over de sportvoorzieningen is de jeugd wel bovengemiddeld tevreden, het meest van de gehele stad samen met Nieuw-zuid particulier. Daarentegen is de tevredenheid over speel- en klimtoestellen weer wat lager dan gemiddeld.

Er worden iets meer jongeren gepest dan gemiddeld en een aanzienlijk deel van de jongeren pest zelf ook. Dit percentage is zelfs het hoogste van de gehele stad. Het wangedrag van de jeugd in Hoogkerk/de dorpen is in zijn geheel vergelijkbaar met de gehele stad. Er is echter een hoge uitschieter op het gebied van vernielingen. Maar liefst 12 procent van de jongeren in Hoogkerk/de dorpen geeft aan wel eens dingen te hebben vernield. Dit is aanzienlijk meer dan in alle andere wijken van de stad.

Tabel 8.14 Indicatoren voor de jeugd in Hoogkerk/de dorpen

		Stad
schoolbeleving (gemiddelde schaalscore)	7,5	7,5
gaat meestal naar huis uit school	93 %	94 %
woont in eenoudergezin	13 %	23 %
alle inwonende ouders werken	76 %	75 %
hoge sturing door ouders	13 %	20 %
zeer goede gezondheidsbeleving	76 %	75 %
gezond etende jongeren	71 %	77 %
te zware jongeren	10 %	12 %
sport buiten school	81 %	77 %
rookt of is gestopt	12 %	12 %
leeftijd eerste keer alcoholgebruik (modus)	14	15
lid van een club/vereniging	77 %	72 %
tevreden over deze voorziening in de buurt:		
<i>speel- en klimtoestellen -</i>	69 %	74 %
<i>voorzieningen om buiten te spelen (skatebaan, trapveldje) -</i>	67 %	63 %
<i>ruimte voor activiteiten (buurthuis, jongerencentrum) -</i>	60 %	61 %
<i>sportvoorzieningen (gymzaal, sportvelden) -</i>	77 %	68 %
is gepest	40 %	37 %
heeft andere kinderen gepest	35 %	30 %
heeft wangedrag vertoond	24 %	23 %
gedaan afgelopen schooljaar:		
<i>zwartrijden -</i>	5 %	7 %
<i>spullen vernielen -</i>	12 %	9 %
<i>dingen bekladden -</i>	6 %	5 %
<i>diefstal op school -</i>	5 %	6 %

9 Kleurenoverzichten

Op de volgende bladzijde vindt u kleurenoverzichten voor de wijken. Hierin is voor allerlei elementen van het leven van de jeugd in Groningen te zien of wijken beter of slechter scoren dan de stad als geheel. Een vakje is rood wanneer een wijkscore in negatieve zin significant¹⁰ afwijkt van het stadsgemiddelde, en donkergrijs bij een duidelijk betere score. Een lichtgrijs vakje betekent dat een wijk statistisch gezien niet duidelijk afwijkt van het stedelijk gemiddelde. Dit heeft onder andere te maken met de omvang van de responsgroepen.

Voor een juiste interpretatie van de overzichten is het van belang te weten dat een rood of donkergrijs gekleurd vakje alleen betekent dat met een behoorlijk grote mate van zekerheid kan worden gezegd dat het wijkgemiddelde afwijkt van het stadsgemiddelde. Het zegt niets over de omvang van het verschil, de relevantie van het verschil, of over de ernst van een situatie. Als er genoeg personen zouden kunnen meedoen aan het onderzoek, dan zou het schema uiteindelijk voorzien zijn van vrijwel alleen nog maar rode en donkergrijze vakjes. De gevonden verschillen zouden dan immers ook in de werkelijkheid aanwezig zijn.

Verder is het zo dat alles is gerelateerd aan het stadsgemiddelde. Wanneer een indicator hoog scoort voor de stad als geheel, hoeft een rood vakje niet per definitie te betekenen dat de wijk het slecht doet. Andersom geldt dat bij een laag stadsgemiddelde een donkergrijs vakje niet hoeft te betekenen dat de situatie voor een wijk goed is.

In de overzichten zijn de onderzochte wijken geordend op volgorde van de scores ten opzichte van de stad. Alle indicatoren tellen hierbij even zwaar. De wijk Paddepoel komt als eerste en Nieuw-zuid particulier als laatste.

Het omgekeerde patroon van alcoholgebruik van de ouders springt in het oog. Wijken die veel rode vakjes scoren, en waar het dus op die terreinen slechter gaat dan gemiddeld, laten lage percentages ouders zien die wekelijks alcohol drinken. In de wijken die algemeen boven het stadsgemiddelde scoren zien we juist hogere percentages drinkende ouders.

Tevredenheid over voorzieningen wijkt ook hier en daar af van het algemene patroon. In Lewenborg zijn de jongeren bovengemiddeld tevreden over de ruimten die er zijn voor activiteiten, en in Vinkhuizen ook over buitenspel- en sportvoorzieningen.

¹⁰ Dit betekent dat er een grote kans (95 procent) is dat het gevonden verschil ook in werkelijkheid een verschil is.

Tabel 9.1 Kleurenoverzicht van de wijkscores ten opzicht van het stedelijk gemiddelde

	Paddepoel	Lewenberg	Korreweg/De Hoogte	Vinkhuizen	Centrum	Oosterparkwijk	Oud-zuid	Nieuw-zuid corporatief	Beijum	Hoogkerk/de dorpen	Nieuw-west	Oranje-/Schilderswijk	Nieuw-oost	Nieuw-zuid particulier	stads-gemiddelde
talentontwikkeling															
normbesef	13,9	13,9	13,6	13,8	13,8	13,5	13,7	13,8	13,5	14,0	14,1	14,0	13,9	13,9	13,8
schoolbeleving	7,5	7,6	7,5	7,6	7,5	7,5	7,4	7,5	7,4	7,5	7,7	7,5	7,6	7,7	7,5
uit school meestal naar huis	93%	94%	90%	90%	88%	92%	90%	95%	92%	93%	97%	95%	95%	97%	94%
opvoedkracht															
eenoudergezin	35%	28%	36%	29%	32%	41%	29%	32%	25%	13%	8%	24%	13%	12%	23%
nieuw samengesteld gezin	3%	7%	5%	13%	4%	5%	4%	2%	5%	4%	3%	3%	3%	1%	4%
alle inwonende ouders werken	66%	71%	67%	63%	71%	64%	74%	72%	71%	76%	80%	81%	85%	84%	75%
hoge sturing door ouders	16%	21%	24%	14%	18%	13%	14%	23%	18%	13%	22%	21%	25%	26%	20%
actieve gezonde leefstijl															
goede gezondheidsbeleving	69%	73%	70%	71%	69%	77%	70%	74%	72%	76%	82%	78%	76%	80%	75%
te zware jongeren	16%	16%	14%	18%	11%	15%	11%	14%	11%	10%	10%	7%	12%	6%	12%
gezond etende jongeren	67%	69%	78%	65%	79%	69%	81%	77%	77%	71%	78%	86%	84%	87%	77%
sport in vrije tijd	68%	67%	70%	65%	75%	71%	79%	79%	74%	82%	81%	79%	85%	90%	77%
rookt of is gestopt	14%	14%	16%	11%	15%	20%	12%	13%	12%	11%	10%	13%	9%	10%	12%
leeftijd eerst alcoholgebruik (modus)	14	15	15	14	15	13	15	15	14	14	14	14	14	15	14
maatschappelijke participatie															
genoeg vriend(inn)en	91%	93%	89%	90%	93%	91%	90%	94%	91%	92%	95%	96%	95%	96%	93%
tevreden over speel- en klimtoestellen	63%	67%	71%	74%	52%	69%	76%	66%	74%	69%	72%	86%	84%	85%	74%
tevreden over buitenspeelvoorzieningen	53%	55%	60%	75%	55%	60%	63%	49%	63%	67%	59%	69%	70%	70%	63%
tevreden over ruimte voor activiteiten	52%	74%	61%	74%	39%	70%	61%	68%	69%	60%	36%	64%	69%	56%	61%
tevreden over sportvoorzieningen	60%	66%	59%	75%	55%	62%	56%	68%	76%	77%	56%	62%	70%	77%	68%
lid van vereniging	62%	59%	65%	57%	68%	69%	74%	76%	65%	77%	80%	76%	82%	88%	72%
veilig opgroeien															
vader sport wekelijks	30%	27%	25%	24%	34%	25%	42%	40%	40%	38%	50%	52%	52%	57%	40%
vader rookt	30%	31%	25%	31%	28%	31%	31%	25%	24%	30%	19%	15%	17%	13%	24%
vader drinkt wekelijks alcohol	28%	29%	32%	20%	48%	27%	50%	37%	34%	39%	39%	54%	45%	55%	38%
moeder sport wekelijks	28%	37%	36%	24%	43%	30%	51%	45%	38%	39%	53%	49%	53%	59%	42%
moeder rookt	24%	27%	23%	29%	20%	34%	24%	16%	24%	25%	14%	15%	15%	10%	21%
moeder drinkt wekelijks alcohol	18%	19%	26%	11%	44%	16%	41%	29%	25%	24%	28%	51%	36%	43%	29%
er zijn vrienden die sporten	94%	98%	91%	93%	95%	93%	97%	93%	96%	98%	95%	95%	98%	97%	95%
geen vrienden die roken	35%	37%	39%	37%	42%	39%	35%	37%	34%	34%	30%	33%	28%	28%	34%
geen vrienden die alcohol drinken	33%	34%	35%	31%	49%	38%	39%	39%	34%	35%	29%	35%	34%	34%	34%
wel eens gepest dit schooljaar	37%	34%	38%	37%	32%	37%	31%	37%	39%	40%	44%	37%	35%	33%	37%
wel eens meegedaan met pesten	34%	26%	26%	34%	26%	30%	30%	30%	27%	35%	34%	31%	31%	26%	30%
zwartrijden	9%	8%	10%	7%	12%	8%	5%	9%	7%	5%	5%	6%	6%	7%	7%
vermielen	10%	7%	8%	6%	6%	9%	8%	9%	9%	12%	6%	9%	9%	10%	9%
bekladden	6%	8%	5%	3%	5%	4%	8%	3%	6%	6%	5%	6%	4%	3%	5%
stelen op school	6%	6%	6%	4%	3%	5%	7%	7%	7%	5%	5%	8%	7%	6%	6%

Bijlage

Tabellen leeftijdsgroepen per jaar

	9 tot en met 11 jaar			12 tot en met 17 jaar		
	2002	2006	2010	2002	2006	2010
Talentontwikkeling						
Ben je op in het voortgezet onderwijs wel eens blijven zitten?						
ja				14 %	10 %	11 %
nee				86 %	90 %	89 %
Ben je in het voortgezet onderwijs wel eens van school veranderd?						
ja				17 %	12 %	14 %
nee				83 %	88 %	86 %
Schaalscore schoolbeleving en subschalen						
Schoolbeleving	7,6	7,7	7,7	7,5	7,5	7,5
Schoolplezier	7,5	7,5	7,4	6,9	6,9	6,8
Omgang met medeleerlingen	7,8	8,1	8,1	8,2	8,1	8,3
Begrijpen van de leerstof	7,4	7,3	7,4	7,0	7,1	7,0
Ga je wel eens naar de naschoolse opvang (NSO of BSO)?						
ja	8 %	12 %	22 %			
nee	92 %	88 %	78 %			
Opvoedkracht						
Gezinssamenstelling						
traditioneel gezin	75 %	70 %	72 %	67 %	68 %	70 %
nieuw samengesteld gezin	6 %	9 %	8 %	10 %	10 %	5 %
eenoudergezin	18 %	20 %	20 %	21 %	21 %	24 %
anders	0,4 %	0,2 %	0,4 %	2 %	2 %	1 %
Kun je goed met één van je ouders praten als je ergens mee zit						
ja, altijd	78 %	77 %	76 %	71 %	73 %	75 %
ja, soms	20 %	21 %	22 %	25 %	23 %	21 %
nee	3 %	2 %	2 %	4 %	4 %	4 %
Mate van sturing door ouders						
hoog	20 %	21 %	22 %	12 %	14 %	18 %
midden	55 %	56 %	53 %	52 %	50 %	47 %
laag	25 %	23 %	25 %	36 %	36 %	35 %

	9 tot en met 11 jaar			12 tot en met 17 jaar		
	2002	2006	2010	2002	2006	2010
Hoeveel zakgeld krijg je per week?						
geen zakgeld	17 %	14 %	17 %			
tot 1 euro		9 %	4 %			
1 euro	30 %	20 %	16 %			
1 tot 1,50 euro		18 %	17 %			
1,50 tot 2 euro	22 %	13 %	15 %			
2 tot 3 euro	13 %	13 %	17 %			
3 euro of meer	18 %	13 %	14 %			
Krijgt van de ouders in totaal per maand (zakgeld, kleedgeld, reisgeld)						
geen geld				6 %	6 %	6 %
tot 10 euro				11 %	12 %	14 %
10 tot 25 euro				21 %	22 %	22 %
25 tot 50 euro				15 %	12 %	18 %
50 tot 100 euro				21 %	25 %	33 %
meer dan 100 euro				25 %	23 %	7 %
Hieronder staat een aantal dingen die je in je eigen tijd kunt doen.						
Wil je aanstrepen of je die dingen doet?						
chatten/msn'en/sms'en (2002: internetten/chatten)	10 %	26 %	29 %	34 %	56 %	61 %
spelletjes op (spel)computer	34 %	46 %	45 %	28 %	37 %	34 %
televisie/video/dvd kijken	67 %	53 %	63 %	80 %	70 %	55 %
hobby	20 %	15 %	20 %	9 %	12 %	7 %
muziek luisteren			49 %	78 %	69 %	70 %
muziek maken	19 %	23 %	34 %	13 %	14 %	23 %
huiswerk maken	18 %	13 %	19 %	57 %	51 %	35 %
bij vriend(inn)en thuis	41 %	42 %	41 %	12 %	11 %	5 %
met vriend(inn)en buiten	55 %	70 %	61 %	14 %	16 %	10 %
boek of stripboek lezen	40 %	41 %	43 %			
boek of krant lezen				22 %	24 %	17 %
stripboeken lezen				6 %	8 %	5 %
dans, toneel			10 %			6 %
winkelen						2 %

	9 tot en met 11 jaar			12 tot en met 17 jaar		
	2002	2006	2010	2002	2006	2010

Actieve gezonde leefstijl

Body Mass Index

te licht	5 %	4 %	4 %	3 %	3 %	3 %
op gewicht	83 %	83 %	83 %	88 %	86 %	86 %
te zwaar	10 %	12 %	11 %	8 %	10 %	10 %
obees	2 %	1 %	2 %	1 %	1 %	1 %

Met welke hulpverlener(s) heb je de afgelopen jaar (12-17) / 3 maanden (9-11) contact gehad?

huisarts	24 %	27 %	28 %	59 %	60 %	61 %
medisch specialist	10 %	8 %	11 %	18 %	19 %	20 %
logopedist		1 %	3 %			
Bureau Jeugdzorg	1 %	2 %	1 %	5 %	4 %	4 %
(school)maatschappelijk werk / jongerenwerk					7 %	9 %
iemand van de GGz	1 %			3 %	4 %	4 %
andere hulpverlener		11 %	12 %		8 %	11 %
niemand	71 %	62 %	58 %	36 %	31 %	27 %

Hoeveel dagen in de week ontbijt je?

5 keer of minder per week	11 %	7 %	6 %	23 %	20 %	19 %
6-7 keer per week	89 %	93 %	94 %	77 %	80 %	81 %

Hoeveel dagen in de week eet je een warme maaltijd?

5 keer of minder per week	5 %	2 %	2 %	8 %	5 %	5 %
6-7 keer per week	95 %	98 %	98 %	92 %	95 %	95 %

Hoe vaak per dag eet of drink je iets buiten de gewone maaltijden om?

0 keer per dag		2 %	2 %	3 %	2 %
1 tot 3 keer		71 %	75 %	58 %	65 %
4 keer of vaker		27 %	22 %	39 %	32 %

Sla je wel eens een maaltijd over?

ja	39 %	30 %	32 %	64 %	51 %	49 %
nee	61 %	70 %	68 %	36 %	49 %	51 %

	9 tot en met 11 jaar			12 tot en met 17 jaar		
	2002	2006	2010	2002	2006	2010
Hoeveel dagen per week in de zomer sport je meer dan een uur?						
0			1 %			2 %
1			2 %			4 %
2			5 %			7 %
3			9 %			11 %
4			12 %			14 %
5			16 %			20 %
6			12 %			14 %
7			44 %			28 %
Hoeveel dagen per week in de winter sport je meer dan een uur?						
0			2 %			4 %
1			6 %			8 %
2			12 %			13 %
3			18 %			15 %
4			16 %			14 %
5			23 %			20 %
6			9 %			12 %
7			13 %			15 %
Doe je buiten school aan sport?						
Sport niet	25 %	19 %	11 %	36 %	29 %	29 %
Sport wel	9 %	8 %	11 %	12 %	10 %	8 %
Sport en is lid vereniging	65 %	72 %	78 %	52 %	60 %	64 %

	9 tot en met 11 jaar			12 tot en met 17 jaar		
	2002	2006	2010	2002	2006	2010
Waarom doe je niet aan sport?						
ik vind sporten niet leuk		15 %	17 %	24 %	22 %	
ik heb geen tijd om te sporten		20 %	31 %	43 %	38 %	
ik ben niet goed in sport		8 %	11 %	18 %	11 %	
ik mag van mijn ouders niet sporten		6 %	4 %	1 %	2 %	
kan niet vanwege mijn gezondheid		1 %	3 %	3 %	5 %	
ik word bij het sporten buitengesloten		4 %	3 %	1 %	1 %	
sporten is te duur		19 %	21 %	19 %	12 %	
ik schaam me voor mijn uiterlijk als ik sport		1 %	6 %	8 %	5 %	
Drinkt of rookt jouw vader?						
drinkt elke week alcohol	43 %	56 %	44 %	59 %	56 %	35 %
rookt dagelijks sigaretten	32 %	31 %	27 %	40 %	33 %	22 %
Drinkt of rookt jouw moeder?						
drinkt elke week alcohol	32 %	42 %	32 %	45 %	41 %	27 %
rookt dagelijks sigaretten	32 %	25 %	22 %	38 %	30 %	20 %
Hoeveel van de jongens en meisjes met wie je omgaat, drinken elke week alcohol?						
niemand	96 %	96 %	99%	41 %	48 %	48 %
een paar	3 %	3 %	1%	35 %	36 %	36 %
de meesten	1 %	1 %	0%	23 %	15 %	15 %
Hoeveel van de jongens en meisjes met wie je omgaat, roken dagelijks?						
niemand	98 %	98 %	99%	43 %	53 %	50 %
een paar	2 %	2 %	1%	39 %	36 %	38 %
de meesten	0 %	0 %	0%	18 %	10 %	13 %

9 tot en met 11 jaar			12 tot en met 17 jaar		
2002	2006	2010	2002	2006	2010

Maatschappelijke participatie

Heb je de volgende vriendschappen?

stapvrienden	50 %	46 %	48 %
schoolvrienden	97 %	98 %	98 %
sportvrienden		69 %	67 %
chat/msn/sms-vrienden		79 %	65 %
goede vriend	78 %	81 %	82 %
goede vriendin	78 %	84 %	82 %
'verkering'	23 %	22 %	23 %
stapvrienden	50 %	46 %	48 %

Waar zie je jouw vrienden meestal?

bij mij thuis	54 %	49 %	46 %
bij vrienden thuis	54 %	51 %	44 %
op school	88 %	91 %	76 %
op straat/in de buurt	41 %	37 %	26 %
café/discotheek	19 %	15 %	9 %
buurtcentrum	5 %	5 %	3 %
bij (sport)vereniging	31 %	40 %	30 %
ergens anders	8 %	6 %	10 %

Vind je dat er bij jou in de buurt voldoende activiteiten worden georganiseerd?

ja	40 %	43 %	42 %
nee	60 %	57 %	58 %

Heb je een baantje?

ja	31 %	31 %	36 %
nee, nooit gehad	49 %	56 %	46 %
nee, maar wel gehad	20 %	13 %	18 %

Doe je momenteel ook vrijwilligerswerk?

ja	10 %	12 %	10 %
nee	90 %	88 %	90 %

Is er bij jullie thuis een computer?

ja, met internet	81 %	94 %	98 %	84 %	97 %	99 %
ja, maar zonder internet	13 %	4 %	1 %	11 %	2 %	0 %
nee	6 %	1 %	1 %	6 %	1 %	0 %

	9 tot en met 11 jaar			12 tot en met 17 jaar		
	2002	2006	2010	2002	2006	2010
Veilig opgroeien						
Ben je wel eens lastig gevallen via internet?						
ja				13 %	18 %	
nee				87 %	82 %	
Heb je het afgelopen jaar een ongeluk gehad?						
ja	12 %	11 %	10%	14 %	11 %	10 %
nee	88 %	89 %	90%	86 %	89 %	90 %
Waar gebeurde het ongeluk?						
op straat/in het verkeer	47 %	37 %	33%	55 %	57 %	47 %
op school	12 %	20 %	19%	12 %	17 %	16 %
thuis	12 %	12 %	15%	11 %	6 %	8 %
in een disco, bar, café				1 %	0 %	2 %
ergens anders	29 %	31 %	34%	21 %	20 %	28 %
Ben je het afgelopen jaar betrokken geweest bij een vechtpartij?						
ja				14 %	11 %	13 %
nee				86 %	89 %	87 %
Ben je wel eens betrappt of (op)gepakt door de politie?						
ja	2 %	3 %	2 %	13 %	14 %	12 %
nee	98 %	97 %	98 %	87 %	86 %	88 %
Ben je wel eens doorverwezen naar het HALT-bureau?						
ja	32 %	21 %	17 %	26 %	23 %	38 %
nee	68 %	79 %	83 %	74 %	77 %	62 %
Zijn je wel eens drugs aangeboden?						
hasj/wiet	1 %	1 %	1 %	33 %	25 %	26 %